

Lytje Pole

ALLE TOERISTISCHE INFORMATIE OVER SCHIERMONNIKOOG

JAARGANG EDITIE

2021 / Lente

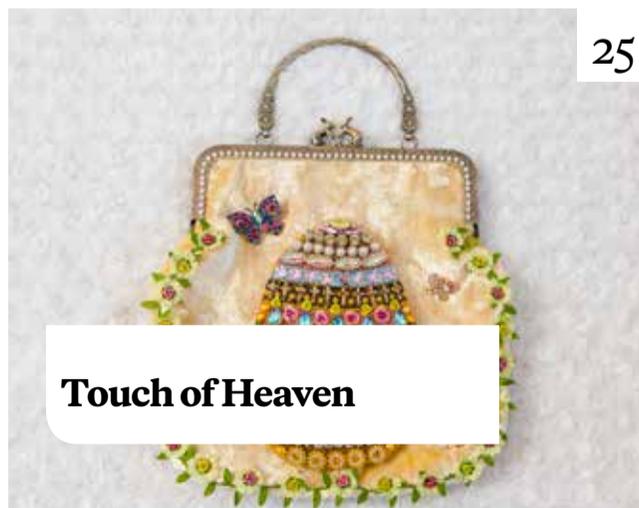
Gratis
uitgave

Ontdek Schiermonnikoog

BENIEUWD WAT JE
ALLEMAAL KUNT BELEVEN ?

NIET TE MISSEN
DIT KWARTAAL

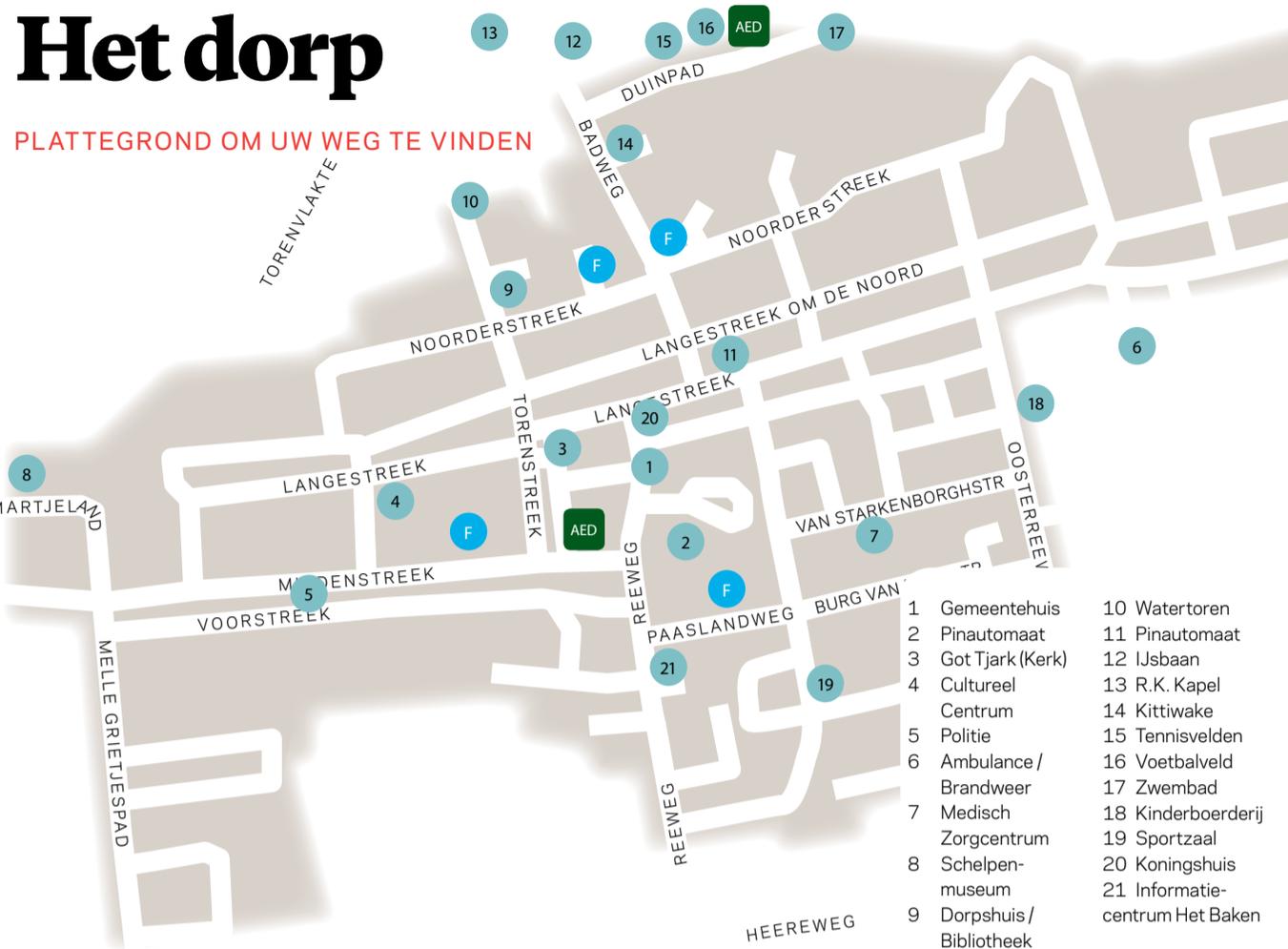
- Tweede Kinderburgemeester van Schiermonnikoog benoemd
- Volop nieuwe bedrijvigheid op het eiland
- Prijsvraag van dr. Schier
- Zeehondjes willen ook graag rust en ruimte

Het dorp

PLATTEGROND OM UW WEG TE VINDEN

- 1 Gemeentehuis
  - 2 Pinautomaat
  - 3 Got Tjark (Kerk)
  - 4 Cultureel Centrum
  - 5 Politie
  - 6 Ambulance / Brandweer
  - 7 Medisch Zorgcentrum
  - 8 Schelpenmuseum
  - 9 Dorpshuis / Bibliotheek
  - 10 Watertoren
  - 11 Pinautomaat
  - 12 Ijsbaan
  - 13 R.K. Kapel
  - 14 Kittiwake
  - 15 Tennisvelden
  - 16 Voetbalveld
  - 17 Zwembad
  - 18 Kinderboerderij
  - 19 Sportzaal
  - 20 Koningshuis
  - 21 Informatiecentrum Het Baken
- F Fietsenverhuur

BELANGRIJKE ADRESSEN

Huisarts

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
fax. 0519-531704

De praktijk is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar voor SPOED gevallen. In andere gevallen op werkdagen telefonisch bereikbaar van: 8.30-9.30 uur en 13.30 en 14.30 uur. De balie is i.v.m. corona niet geopend.

Scan QR code voor corona maatregelen in de praktijk.

Tandarts

Mw. T.C. Robberts
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531777 (uitsluitend op afspraak)

Fysiotherapeut

A. v.d. Meulen
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531927 (uitsluitend op afspraak)

Telefonisch bereikbaar tussen 12:30-13:00 uur.

Dierenarts

Dierenartsenpraktijk Dokkum
Reddingsweg 38
tel. 0519-292526
Eénmaal per maand aanwezig, uitsluitend op afspraak.

Apotheek

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
De balie van de apotheek is vanwege de situatie omtrent Corona gesloten. U kunt telefonisch een afspraak maken om medicijnen op te halen. De apotheek is elke werkdag telefonisch bereikbaar tussen 08:30 - 09:30 uur en 13:30 - 14:30 uur. Voor spoedzaken kunt u in het weekend en op feestdagen bellen tussen 11.00-12.00 uur.

Thuiszorg

Het Friese Land
tel. 0900-8864 (€ 0,10 p.m.), www.thfl.nl

Politie

Voorstreek 28
tel. 0900-8844

Kustwacht

tel. 088-7974388

COLOFON

Lytje Pole is de gratis informatiekrant van de VVV Schiermonnikoog en verschijnt viermaal per jaar.
31e jaargang, 2e kwartaal 2021

Jaaroplage: 40.000 exemplaren.

Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt

Drukkerij: NDC Print, Leeuwarden

Hoofredactie: Jacqueline Mulder

Eindredactie: Henno Hogervorst, VVV Schiermonnikoog

Coverfoto: Thijs de Boer

Fotografie: Adriaan Holsappel, Bart Sikkema, Ben van der Woude, Dennis Schauer, Dirk Fey, Foppe Schut, Ingrid Meier, Jacqueline Mulder, Marjan Nooij, Romy Dam, VVV Schiermonnikoog.

Redactieadres:
VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5 / Postbus 13
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-531233
redactie@vvschiermonnikoog.nl

Adverteren
Adverteren in Lytje Pole is voor leden van de VVV Schiermonnikoog mogelijk met korting. Wilt u ook adverteren neem dan contact op met de VVV Schiermonnikoog.

Aanleveren kopij

Heeft u kopij dat geschikt is voor deze krant? Stuur dit dan vóór 18 mei naar: redactie@vvschiermonnikoog.nl. Vanwege de soms grote aantallen kopij dat de redactie binnen krijgt, kunnen wij plaatsing helaas niet garanderen.

De Nationaal Park Schiermonnikoog pagina's zijn gemaakt door:

Teksten: Cynthia Borrás, Marijke Barhorst, Erik Jansen, Jan Willem Zwart
Foto's: Marc van der Aa, Marijke Barhorst, Arjen Boerman, Cynthia Borrás, Heidi Klein (reistop5), Josine Olgers, Francine Venselaar, Erwin Zantinga, Ilja Zonneveld, Natuurmonumenten

De informatie in deze krant is zo nauwkeurig mogelijk overgenomen. De VVV Schiermonnikoog aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor gevolgen van onjuistheden en onvolkomenheden die eventueel in deze krant vermeld staan.

VVV Schiermonnikoog

Meer actuele informatie over Schiermonnikoog? Laat u informeren aan de balie van het VVV-kantoor. Het VVV-kantoor is geopend op maandag t/m zaterdag van 9.30 tot 17.00 uur.

Reeweg 5
tel. 0519-531233

info@vvschiermonnikoog.nl
www.vvschiermonnikoog.nl
tel. 0519-53 12 33

Bekijk ook:

- www.vvschiermonnikoog.nl/agenda
- Facebook @eilandschiermonnikoog
- Instagram @vvschiermonnikoog
- Check ook de Schier APP!

De Lytje Pole Agenda kunt u afhalen bij het VVV-kantoor. Alles wat er op het eiland te beleven valt, staat op datum gerangschikt. Zo weet u in één oogopslag welke activiteiten er tijdens uw verblijf op Schiermonnikoog te doen zijn. De Lytje Pole Agenda verschijnt 10 x per jaar. U kunt uw activiteiten aannemen via redactie@vvschiermonnikoog.nl.

Het VVV-kantoor verhuist dit voorjaar naar Reeweg 9.

Beter verhuren?

WIJ HELPEN U GRAAG VERDER.

VVV SCHIERMONNIKOOG

INHOUD

Algemene informatie	2
Welkom	3
Goed om te weten	5
Actueel	7
Dr. Schier	9
Open rond het wad	11
Kinderactiviteiten	13
Sport & Spel	15

Fiets- en Wandeleiland	17
Reizen	19
Nationaal Park	20 t/m 23
Het Baken	24
Nieuw op het eiland	25
Excursies	27
Musea	29
Kunst & Cultuur	30

Eiland Lezen	31
Historie	33
Hulpdiensten	34
Naar het strand	35
Ontspanning	36
Gemeente Schiermonnikoog	37
Kerk & Religie	38
Getij	39

WELKOM

Marianne van Hall

Marianne van Hall
Voorzitter VVV Schiermonnikoog

Beste gast,

Van harte welkom op Schiermonnikoog! Wat fijn dat je gekomen bent! Wij gaan er ons best voor doen om je verblijf op ons unieke eiland onvergetelijk te maken. Want meer dan ooit realiseerden we ons het afgelopen jaar hoe belangrijk je voor ons bent!

Om bij te dragen aan de gezelligheid op het eiland, om ons eiland in al zijn schoonheid te kunnen laten zien, zeker, maar natuurlijk ook omdat wij voor ons bestaan voor een groot deel van jullie afhankelijk zijn. We kijken met z'n allen terug op een turbulent jaar.

Gelukkig dat we in maart 2020 niet konden vermoeden dat we zo lang met allerlei beperkingen zouden moeten leven; het vereiste van ons allen een enorme veerkracht, geduld en flexibiliteit en vooral veel aanpassingsvermogen! Maar in de tussentijd is er op Schiermonnikoog bepaald niet stil gezeten.

Er is 'gebouwd' op vele manieren. Fysiek, zoals aan het Koningshuis, de bibliotheek/ dorpshuis, het Baken en het nieuwe Klooster Schiermonnikoog; maar ook bedrijfsmatig: u ziet nieuwe of vernieuwde bedrijven die er met vol enthousiasme tegenaan en ten slotte ook sociaal, in de verbinding tussen de eilanders. Over al deze ontwikkelingen kun je in deze krant lezen, zodat je weet wat er speelt en je op die manier nog sneller (weer) thuis voelt op ons eiland en met de eilanders. We wensen je een heerlijke tijd op Schiermonnikoog!

Peter Rozema, wadloopgids

Mijn naam is Peter Rozema en ik ben sinds 2009 wadloopgids. Mijn liefde voor wadlopen is al op jonge leeftijd ontstaan. Ik ben geboren aan de dijk van de Groninger kust.

Als geboren en getogen kustbewoner ben ik opgegroeid in één van de mooiste natuurgebieden van Nederland. Ik maak je graag deelgenoot van de weidsheid, het licht, de stilte en het altijd stromende water van één van de laatste ongerepte natuurgebieden van Nederland.

Als geen ander weet ik de mooiste plekjes op het wad te vinden die voor velen verborgen blijven.

Wadlopen is een echt avontuur. Het is altijd een uitdaging om een geul door te steken met sterk stromend water of door een slikveld heen te banjeren. Een tocht over zandplaten die begrensd worden door water is prachtig. Elke tocht over het wad is speciaal. De uitdaging van een nachtocht met de prachtige opkomende zon of een tocht die eindigt in het donker. De ongerepte natuur maakt het altijd weer bijzonder.

“Elke tocht over het wad is speciaal”

Peter Rozema

Mijn passie voor wadlopen en de natuur deel ik graag. Daarom ben ik ook gestart met wadloopavonturen. Ik neem je graag mee op avontuur en laat jou het wad ervaren in al zijn aspecten.

Lees op pagina 11 meer over Peter zijn Wadlooptochten Sprutel en Banck.

meubelmakerij lijstwerk maatkasten

Bijna voor alles een oplossing!

André Bolhuis

Kerkpad 1, 9951 EP Winsum (Gn)
werkplaats: Touwslagersbaan 28, 9804 RJ Noordhorn (Gn)
www.andrebolhuis.nl • info@andrebolhuis.nl • 06-49934126

23 volledig ingerichte 2-6 persoons appartementen

- ✓ Gelegen in het centrum van het dorp
- ✓ Voorzien van eigen keuken, douche en toilet
- ✓ Incl. linnengoed, handdoeken en theedoeken
- ✓ Gratis draadloos internet
- ✓ Voor aanbiedingen zie onze website

www.schieronline.nl | info@schieronline.nl | 0519 53 12 72

Een heerlijke vakantie in Resort Schierduin!

Luxe appartementen in de duinen op loopafstand van het strand en het dorp

- Kleinschalig appartementencomplex met 1 tot 4 slaapkamers
- Appartementen met eigen terras
- Elk appartement heeft een complete keuken
- Overdekt zwembad
- 2 persoons infrarood sauna's
- 4 persoons buitensauna's

Resort Schierduin | Badweg 67 Schiermonnikoog | www.resortschierduin.nl

Proeven
Slapen
Genieten

Restaurant - IJssalon - Hotelsuites

+31 (0)519 720 261 | Langestreek 13 - Schiermonnikoog

WWW.AMBROSIJN.NL

www.zetstrabouw.nl

zetstra bouw
 groningen

onderhoud - renovatie - verbouw - nieuwbouw - inbraakpreventie

Hoendiep 101 tel: 050-3121369 fax 050-3126434

Strandpaviljoen
"De Marlijn"
Schiermonnikoog - demarlijn.com

De meest noordelijke strandlocatie van Nederland;

Voor uw kopje koffie of drankje, borrelhapje of lunch en in het hoogseizoen ook voor uw diner. Daarnaast bieden wij uitgebreide mogelijkheden voor gezelschappen, feestjes, bruiloften e.d.

Standpaviljoen "De Marlijn"
Prins Bernhardweg 2, 9166 SH Schiermonnikoog
tel: 0519-531397 | info@demarlijn.com

1,5 meter op Schiermonnikoog

Wat betekent dat voor jou als bezoeker?

We gaan het vierde corona-seizoen in en je merkt dat bewoners, ondernemers en gasten inmiddels goed zijn ingespeeld op elkaar door de beperkingen die het virus met zich meebrengt, om te buigen in mogelijkheden.

We weten allemaal dat er heel veel niet meer kan, maar wij staan liever stil bij dat wat er allemaal wél kan. De winkeliers houden de winkels open en hebben hun deurbelid aangepast. Bij sommige winkeliers kun je nu ook online winkelen. Qua informatieverstrekking heeft de VVV een anderhalve meter pagina op haar website geplaatst. Hier vind je de meest actuele informatie. Op wisseldagen (of na een persconferentie) vallen de nieuwe afhaal- en bezorgmenu's op de mat. De restauranthouders houden bewonderenswaardig de moed erin en het hoofd koel.

Niet vergeten... thuis je boodschappenlijstje maken!

Schiermonnikoog heeft een relatief kleine supermarkt, beperkte zorgcapaciteit en bewoners die naast hun (horeca-)werkzaamheden ook mantelzorgtaken uitvoeren. Circa een derde van de eilander bevolking bestaat uit ouderen. Juist om deze redenen is het heel belangrijk dat we ons allemaal goed aan de maatregelen houden. Dus houdt de bekende 1,5 meter afstand in acht en draag een mondkapje in openbare ruimtes. Je mag in de supermarkt écht maar met 1 persoon per huishouden naar binnen. Ga niet proberen te sjoemelen of proberen de discussie te winnen en maak thuis je boodschappenlijstje, want overleggen in de winkel kan helaas niet meer. Houd er op drukke dagen ook rekening mee dat je soms even buiten moet wachten.

Openbare toiletten jaarrond open

De openbare toiletten in het dorp (nabij de witte toren) en bij de strandovergangen Badweg en Prins Bernhardweg zijn voortaan jaarrond geopend. Alleen bij strenge vorst sluiten deze voorzieningen in verband met mogelijke schade.

Niet elke zeehond op het strand hoeft gered te worden!

Gezonde zeehonden vluchten het water in als mensen of andere dieren ze storen. Als je een zeehond ziet: houd afstand, geef het dier rust en ruimte, houd kinderen uit de buurt en honden aan de lijn, jaag het dier niet het water in.

Is het een pup: kijk minstens een kwartier lang goed om u heen om te zien of de moeder op een afstandje haar jong in de gaten houdt. Is het dier verzwakt of verwond en bij twijfel kun je altijd bellen! Zie voor nummers pagina 34.

Voedselbank Schiermonnikoog

Vorig jaar is Voedselbank Schiermonnikoog een officiële stichting geworden. Wij zijn blij met houdbare producten die u overhoudt na een verblijf op het eiland.

Zo helpen we verspilling tegen te gaan en kunnen mensen steunen die, door welke omstandigheid ook, tijdelijk of voor wat langere tijd een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Uw bijdrage in elke vorm is dan ook van harte welkom. Via www.voedselbankschiermonnikoog.nl informeren we u graag en kunt u in contact met ons komen.

Schiermonnikoog of Schier?

Harry Alers heeft zich voor de Lytje Pole Krant verdiept in het gebruik van de naam Schiermonnikoog en kwam tot het volgende: Schiermonnikoog heeft een historische achtergrond die verwijst naar het eiland (oog) van de grijze (schiere) monniken. Dat is bij velen bekend. Zowel het eiland alsook de gemeentebestuur hebben dezelfde naam.

Veel gasten gebruiken echter de naam 'Schier'. Lekker kort en het voelt zo vertrouwd. Het heeft zoiets van 'ik hoor er bij'. Wat bijna niemand weet is, dat eilanders dat prima vinden omdat ze daardoor meteen weten dat je geen eilander bent. Eilanders zelf noemen hun eiland namelijk niet Schier, maar gebruiken gewoon de volledige naam: Schiermonnikoog.

Niet alleen de gasten, maar ook ingehuurd bedrijven, organisaties of onderzoekers gebruiken vaak de term Schier. Die naam is kort in hun verslagen, rapporten en presentaties. Bovendien kun

je er goed op rijmen. Zoiets van Schier en hier, vertier en bier.

De huidige betekenis van het woord 'Schier' zal niet de belangrijkste reden zijn dat het eiland vaak zo wordt genoemd. 'Schier' betekent: bedorven, bijna, grijs of nauwelijks. Maar deze betekenissen zijn niet van toepassing op dit heerlijke natuureiland met veel ruimte en rust.

Natuurlijk kan het op Schiermonnikoog wel eens grijs zijn, maar dan is het geen saai grijs. Het veelvuldig gebruik van de aanduiding 'Schier' komt waarschijnlijk vooral, omdat het zo goed klinkt en daardoor in de marketing gemakkelijk te gebruiken is.

Voor de echte eilanders blijft het dankzij de Schier-zeggars gemakkelijk om te weten of ze met gasten te maken hebben. Dat werkt, tot natuurlijk ook anderen dat geheim ontdekken en iedereen Schiermonnikoog gaat zeggen.

waddenliefde.com

KOLSTEIN LIFESTYLE & BOEKEN - MIDDENSTREEK 38 - SCHIERMONNIKOOG

Camping Seedune

met midgetgolfbaan

Komt u ook eens een balletje slaan??

waar u gezelligheid, rust en ruimte midden in de natuur kunt vinden.

Seeduneweg 1, 9166 RX Schiermonnikoog | 0519-531398 | WWW.SEEDUNE.NL

Bos Marine Service

Uw watertaxi tussen Lauwersoog en Schiermonnikoog

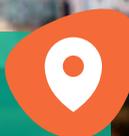
Tarieven:

Tussen 07:00 en 21:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 7 passagiers (€ 175,-) in rekening gebracht.
Tussen 21:00 en 07:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 9 passagiers (€ 225,-) in rekening gebracht.

Meer informatie en boeken via:
www.bms-bv.com | 0519 - 34 94 22

LEKKER LEZEN OP SCHIERMONNIKOOG

Boeken, e-books, tijdschriften en dvd's. De bieb heeft het!

Gratis voor kinderen en jeugd tot 18 jaar en boetevrij voor iedereen

Elders lid van de bieb? Uw pas is ook hier geldig!

Bibliotheek Schiermonnikoog Torenstreek 18a

dinsdag	15.00 - 18.00
woensdag	15.00 - 18.00
donderdag	15.00 - 18.00
vrijdag	15.00 - 18.00

En tijdens schoolvakanties Noord en Midden

maandag	15.00 - 18.00
dinsdag	15.00 - 18.00
woensdag	15.00 - 18.00
donderdag	15.00 - 18.00
vrijdag	15.00 - 18.00
zaterdag	10.00 - 12.00

ontdekdebieb.nl
/ontdekdebieb

WhatsApp
06 - 15 12 72 02
088 - 165 61 23

STREEK 56

drogisterij & kinderkleding maat 56 t/m 176

LANGESTREEK 56 | 9166 LD SCHIERMONNIKOOG | 0519 531962 | WWW.STREEK56.NL

Waarom terug naar huis...
...als je ook kan blijven?

Vind jouw baan op Schiermonnikoog!

Vacature Op Schier

Vacature op Schier brengt jou in contact met eilander bedrijven. Ben jij op zoek naar een vaste baan, vakantiebaan, stage of iets voor erbij?

Kijk op www.vacatureopschier.nl voor het actuele aanbod en wie weet kan jij straks elke dag van het eiland genieten!

Werken op Schiermonnikoog?

Velen zijn je al voorgegaan. Op Schiermonnikoog kun je werken, wonen én leren bij de eilander bedrijven, organisaties en instellingen. Het ligt best voor de hand dat je al gauw aan een vakantiebaantje in de horeca denkt, maar er is méér. Je kunt bijvoorbeeld ook gaan werken bij de gemeente, de boeren, outdoor bedrijven, winkels, het onderwijs, etc. Er zijn ook met enige regelmaat vacatures voor vaste medewerkers.

Chris Wiersema en Coen Bouman hebben de krachten, kennis en passie voor hun eiland gebundeld en zijn een vacature website gestart. Vacatureopschier.nl is sinds kort in de lucht en ontstaan vanuit een grote behoefte aan 1 portaal dat door en voor eilanders is gemaakt. Coen heeft tijdens zijn periode als online marketeer gemerkt dat een vacature website voor een eiland bijzonder goed kan werken. Chris heeft als ondernemer (mede-eigenaar Tox

Bar) behoefte aan snelle en korte lijntjes als het gaat om werving van personeel. Vanuit die combinatie zijn ze samen het idee gaan uitwerken. Vacatureopschier.nl is een stichting en werkt zonder winst oogmerk. De heren willen bij voorkeur de gang naar een uitzendbureau overslaan. Ondernemers

kunnen hun vacature plaatsen op de website en jij kunt direct online solliciteren op je droombaan. Ook kun je via dit portaal een open sollicitatie sturen. Coen en Chris zorgen ervoor dat je CV wordt doorgestuurd. Deze twee jonge enthousiaste ondernemers zijn op zoek gegaan naar subsidieverstrekkers en

zijn gaan praten met de eilander ondernemers. Zo is er draagvlak ontstaan en gaan ze samen met de werkgevers van Schier een poging doen om een oplossing te bieden voor een belangrijke uitdaging. Neem gauw een kijkje op vacatureopschier.nl en solliciteer direct op een leuke baan!

Dorpshuis en bibliotheek aangepast aan deze tijd

In de afgelopen maanden, toen ze noodgedwongen gesloten waren, hebben het Dorpshuis en de bibliotheek een ingrijpende verbouwing en vernieuwing ondergaan.

Er is een compleet nieuwe gietvloer gestort waardoor Dorpshuis en bibliotheek in elkaar overlopen. Is het Dorpshuis open, dan kun je ook terecht in de bibliotheek. Ideaal om een middagje te flexwerken. Alleen bij grote feesten en partijen wordt de bibliotheek afgescheiden met een ingenieus scharhek. Gemeente Schiermonnikoog, Dorpshuis en bibliotheek hebben stevig geïnvesteerd en mede door een subsidie van het Iepen Mienskipsfûns (IMF) heeft het Dorpshuis deze metamorfose kunnen ondergaan. Het Dorpshuis is hierdoor helemaal ingesteld op de toekomst en kan zo het kloppende hart blijven op sociaal en cultureel gebied. Het Dorpshuis is hét trefpunt voor bijvoorbeeld biljart-, toneel-, begrafenis- en dorpsbelangenverenigingen. Verder komen hier drie leeskringen samen, oefenen het shantykoor en de muziekvereniging geregeld, worden er seniorenbijeenkomsten gehouden. Daarnaast biedt het Dorpshuis plaats aan het WPD-café, yoga en de zittingen van de notaris. Het Dorpshuis is ook goed ingericht en voorzien met de juiste installaties en sterke Wifi voor het houden van vergaderingen.

Als het Dorpshuis weer open mag
Beheerder Jelle de Jong is blij met de aanvragen voor diverse congressen die zo heel voorzichtig weer binnenkomen. Zo hoopt hij de oncologen en hartspecialisten weer te kunnen ontvangen die op het grote scherm middels een live verbinding met Chicago kunnen samenwerken. En natuurlijk hoopt hij ook dat ditzelfde grote scherm snel weer kan worden gebruikt voor de films van Moviescoop, filmhuisfilms en documentaires voor het Kamermuziek Festival. Het bekende en gezellige cafégedeelte is op

de vloer na, helemaal intact gebleven. In het post-coronatijdperk kan er dus na een theatervoorstelling of tijdens andere feesten weer ouderwets geboord worden aan de bar.

Koffie aan de voet van de vuurtoren
Het koffie loket en de wachtruimte eromheen zijn gepimpt met een mooie foto van de vuurtoren en het duinlandschap. Ook andere wensen die het Dorpshuis had, zoals een vernieuwd minder-validen-toilet, meer bergruimte en duidelijke bewegwijzering zijn gerealiseerd.

Natuur- en Vogel Wacht Schiermonnikoog zit niet stil

De NVWS is opgericht in 1985. Zo kan er als vereniging via het overlegorgaan mee worden gedacht en gepraat over allerlei ingrepen in de natuur. Het bestuur is er dan ook trots op dat zij zo'n 136 leden kunnen vertegenwoordigen.

De NVWS houdt zich onder andere bezig met nazorg voor weidevogels zoals registratie, nestbescherming en alarmtellingen. Er wordt meegepraat en gedacht over het 'verkwelderen' tussen de oude en nieuwe veerдам, het uitdiepen en opschonen van de Westerplas, en de NVWS heeft een vertegenwoordiger in de stichting Duinbehoud. Daarnaast zijn zij in overleg om de tientallen verwilderde huiskatten, diervriendelijk weg te vangen en te verhuizen naar een opvang aan de vaste wal. Verder participeert zij met het Vogelringstation op Schiermonnikoog. Hier worden zangvogels geringd en geïnventariseerd. Ook zijn er diverse excursies waaraan de NVWS meewerkt, zie elders in deze krant. Tot slot is het leuk te vermelden dat er voor en door de leerlingen van de Inspecteur Boelensschool stageplekken worden gerealiseerd en dat er een website door hen in de maak is! Op pagina 34 kun je lezen wat te doen bij het vinden van zieke of gewonde vogels.

Hotel van der Werff ANNO 1726

Eerste en oudste hotel ter plaatse

Origineel interieur

Sfeervolle ouderwetse gelagkamer

Reeweg 2 9166PX Schiermonnikoog 0519531203

hotelvanderwerff.nl

Haal met inheemse planten nieuwe bezoekers naar uw tuin of balkon. Zo verschaft u voedsel aan vlinders, zweefvliegen en tal van andere insecten. Voedsel dat in de natuur onder druk staat. Het assortiment van kwekerij *De wilde Akelei* bestaat uit ruim 50 inheemse planten en 20 kruiden, gekweekt zonder bestrijdingsmiddelen en toevoegingen. Planten die u en uw leefomgeving iets extra's geven en eenvoudig te vervoeren zijn!

DE GROENE TIP VAN SCHIERMONNIKOOG

Claudine – Parijs: "Het herinnert mij aan Schiermonnikoog!"

Arjen – Rotterdam: "Genieten van uw planten op ons dakterras!"

Henno's lente tips . . .

Zadenmengsels

Wilde Margriet

Schierzeep

KWEKERIJ DE WILDE AKELEI – REEWEG 3a – DIRECT NAAST VVV info@dewildeakelei.nl – www.dewildeakelei.nl – 06.24.500.485

Bij inlevering van deze bon ontvangt u

10% korting op een bootdoosje met 6 planten

Geldig t/m 30-06-'21 en voor alle planten / kruiden

De Ware Jakob

Gezellig uit eten op Schiermonnikoog. Laat u verrassen door onze gevarieerde keuken.

Langestreek 46 9166 LD Schiermonnikoog

0519 - 531687 dewarejakob.nl

HOTEL & BRASSERIE

Brakzand

Elke dag geopend voor ontbijt, lunch en diner. Wees welkom en beleef de Brakzand.

Langestreek 66 9166 LE Schiermonnikoog www.brakzand.nl

eten, drinken & genieten...

Noderstraun

Dineren en lunchen met uitzicht op zee...

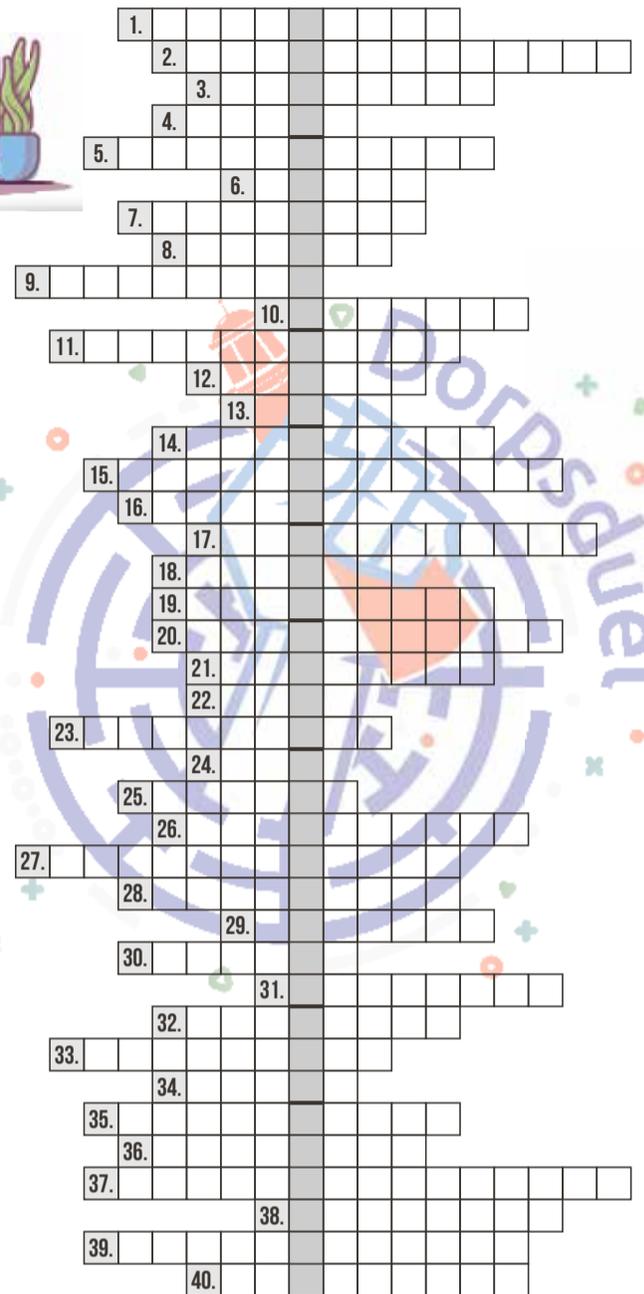
Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519- 531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

Prijsvraag

Los deze cryptische rebus op en stuur je oplossing vóór vrijdag 25 juni naar nieuwsbrief@vvvschiermonnikoog.nl. Maak kans op een verrassingspakket uit de nieuwe winkel van Het Baken. Hint: alle 40 plaatjes beschrijven een bedrijf, stichting of locatie die verbonden is aan Schiermonnikoog.

Dr. Schier

“t Went echt nooit”, mijmerde Dr. Schier. Kauwend op zijn ingeblikte duinappeltje, onderwijl nippend van zijn koud geworden koffie, stapte hij de kajuit uit. Op het dek hield hij zich stevig vast aan de touwen van de mast. Turend in de verte riep hij plots: “Duin en bos in zicht!” Tot niemand in het bijzonder, want hij was toch al zeker veertien maanden tot zichzelf veroordeeld. Een eenmanszaak. Solo had hij nog eenmaal een grote reis willen maken. Zwervend van werf tot werf, langs de warmere eilanden en oorden van onze westerburen.

Een hele onderneming voor een zeeman op pensioengerechtigde leeftijd. Wilde winden, staartjes van oorspronkelijke orkanen en woeste brandingen wist hij te overwinnen. Dan kon hij dit laatste stukje ook nog wel aan. De eindhalte was in zicht: Schiermonnikoog.

Maar eerst nog even een andere klus klaren. Dr. Schier gaf zichzelf een ferme schop onder zijn spreekwoordelijke kont: “Werk aan de winkel, oude gribus!” Rap stapte hij de kajuit weer in en nam in zijn kooi plaats.

Prinsheerlijk ontstak hij zijn laatste kaars en toog neer achter zijn werkbank. Stukjes tikken was voor hem een geliefde, tweewekelijkse bezigheid geworden. “Deze is uit de kunst! Faam en roem zullen mij ten deel vallen. Hiermee zal ik nog éénmaal shinen”, mompelde hij zonder enige gene, terwijl hij de laatste episode van zijn reis op het scherm vorm zag krijgen. Net voor de deadline drukte hij op “send”, waarop hem al snel een gezegende dankgroet ten deel viel.

Voldaan keerde hij terug naar het dek, waar hij met de haven in zicht zijn laatste overpeinzingen de ruimte gaf. Maanden-, soms zelfs jarenlang had hij het ruime sop gekozen. Thuis wachtte toch geen enkele dame, hij was immers nooit de ware Jakob gebleken. Na deze laatste reis zou hij het werkende bestaan de rug toekeren en inactief geraken. Hij was er klaar voor om zoals zovelen te gaan rentenieren op zijn geliefde Schiermonnikoog. Ver, heel ver van het drukke leven, maar altijd met de grote zee verbonden. Ach, het was weer eens wad anders...

Paardrijden op Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog per huifkar of vanaf een paardenrug

Wij bieden aan:
Strandritten
Bosritten
Huifkartochten
Wandelpony's
Ponykampen

Stal Florida
Mts Holwerda-van der Bijl
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog

Telefoon: 06 41 91 87 02
Email: stalflorida@gmail.com

www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl

www.harthoornhuifkarren.nl

Hellema notaris

Dokkum | Ameland | Schiermonnikoog

Hogepol 18, 9101 LZ Dokkum
Tel: 0519 29 49 15
info@hellemanotaris.nl
www.hellemanotaris.nl

Dokkum

Ameland

Schiermonnikoog

De notaris voor Noord Oost Friesland

*Drink- & Eethuis,
met snack- & ijskiosk,
groot en beschut zonneterras,
goed zwemwater en speelstrand*

drink & eethuis de Berkenplas

Prins Bernhardweg 1
Schiermonnikoog

tel. 0519 531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

ook voor groeps catering hét adres!

Schiermonnikoogs Vlooienkruid

Dit is hét eilander streekproduct. Dit kruid groeit op de kwelders en brakke gronden aan de kuststroken. Het is echter een beschermde plant en het staat op de zgn 'rode' lijst.

Door de huidige eigen kweek en verbouw is er nu de mogelijkheid om dit kruid van eigen oogst te vermarkten. Vlooienkruid is al eeuwen bekend bij de Schierse zee- en walvisvaarders, als middel tegen mot en ongedierte in hun zeemanskisten. Als de eilander kinderen aan de wal gingen studeren, kregen ze van huis uit een bosje vlooienkruid mee, om bij het gastgezin in het stromatras te stoppen, dan kwamen ze tenminste niet onder de vlooiën thuis.

In de literatuur wordt ook de insectenwerende werking Aangeprezen. Het puur natuur product wordt verkocht als anti vlieg/mug werend middel, als cadeautje, of als een speciale eilander herinnering. De naamsbekendheid van **Schiermonnikoogs vlooienkruid** evenaart hiermee andere eilandproducten, zoals Texels wol en Cranberry's van Terschelling.

Dit product is het hele jaar te verkrijgen bij:

VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5
9166 PW Schiermonnikoog
0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Waddenvereniging

Een beetje verliefd...

...op de Wadden.

Vlinders in je buik zodra je de boot afstapt. Groeiende liefde bij elk nieuw paadje dat je ontdekt, bij elke schelp die je vindt en elke keer dat je tot je enkels in het slik staat. De tijd lijkt te verdwijnen...

Wil je dit gevoel voor altijd vasthouden?

Ga dan vandaag nog naar ikbenopdewadden.nl
en zeg 'Ja, ik wil!' tegen de Wadden!

EXCURSIES

Wadden excursie-kit

Zélf de natuur van de Wadden ontdekken? Het kan met de Wadden excursie-kit! Waar kun je het beste vogels spotten? Hoe vang je een krabbetje? Welke schelp heb ik eigenlijk gevonden? Hoe werkt het getij? Je gaat zelf op onderzoek uit om antwoord te krijgen op al deze vragen. We hebben het pakket samengesteld voor kinderen van

6 - 12 jaar en hun (groot-) ouders. Voor iedereen valt er iets te ontdekken met de Wadden excursie-kit. Het is natuurlijk het allerleukst om op onderzoek uit te gaan als je in het wadengebied bent, maar thuis is het ook goed te gebruiken als voorbereiding op een bezoek aan de Wadden. Deze supergave kit is te koop bij de VVV.

Wadlooptocht Banck

Dit wadloopavontuur begint op de dijk nabij de jachthaven. Bij de overgang van dijk naar duinen gaan we via de natuurlijke kwelders het wad op. Al gauw komen we bij de eerste prielen en een mossel- en oesterbank. Een stukje slik mag natuurlijk niet ontbreken. Hier kunnen we gaan zwerven over het wad naar de

vaargeul van de jachthaven. Met een beetje geluk kunnen we een zeehond spotten. Al naar de weersomstandigheden kunnen we diep of ondiep door het water gaan om een geul over te steken. En even zwemmen in de vaargeul behoort ook tot de mogelijkheden.

Zeilen onder Schier

Maak eens een onvergetelijke zeiltocht op een authentieke klipper uit 1889 en bekijk Schiermonnikoog op je gemak vanaf het water. Zeilervaring is niet nodig en meezeilen is geschikt voor zowel kinderen als volwassenen. Voor alle leeftijden (vanaf 2 jaar) zijn er geschikte zwemvesten aan boord. Je mag meehelpen met het zeilen, maar ook

lekker op het dek genieten. Er is altijd iemand met ervaring aan boord die alles graag uitlegt. Als de coronamaatregelen het weer toestaan kan je met deze klipper ook een keertje droogvallen op een Waddenplaat en overnachten aan boord. De zon in het water te zien verdwijnen en de volgende ochtend weer zien opkomen.

Wadlooptocht Sprutel

Een wadloopavontuur dat begint bij het huisje op de dijk van de veerdam. Vanaf hier lopen we in oostelijke richting en gaan via de natuurlijke kwelders het wad op. Al zwerfend via geultjes en mossel- en oesterbanken komen we bij een diepe geul terecht. Op een doorwaadbare plek steken we deze over.

Met een beetje geluk kunnen we een zeehond spotten. Via een mooi gedeelte van het wad richting wantij keren we uiteindelijk om en komen na een tocht van ± 4 uur weer terug op de dijk waar ons avontuur begon. Een unieke beleving vanaf het eiland.

Welke kleding draag je tijdens het wadlopen?

Wadlopen is een waar avontuur, maar je moet je zeker goed kleden. Het is altijd kouder op het wad, dan aan wal. Het beste is om laagjes kleding aan te doen.

Neem ook zeker een windjack of regenjack mee en doe vooral geen spijkerbroek aan tijdens het wadlopen. Dit gaat schuren. Jouw wadloopavontuur zal dan onnodig zwaar worden! Zorg ervoor dat je goede en hoge schoenen

draagt, zoals bijvoorbeeld bergschoenen of schoenen van het type 'All Star', sokken, korte broek (géén afgeknipte spijkerbroek), pet (met name zomers bij veel zon) en denk ook aan zonnebrand. Alcohol is niet toegestaan.

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres
 Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen
 gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog
 op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

PENSION WESTERBUREN

Klein gezellig familie pension in de oude kern van het dorp. Alle kamers zijn voorzien van tv en een eigen badkamer met douche en toilet.

Familie Weldring
 Middenstreek 32
 9166 LN Schiermonnikoog

Tel. 06-52212287
 of 0519-531196

In samenwerking met Duinzicht en De Tjattel is het mogelijk om halfpension bij te boeken. Tevens verhuur van 2/4-persoons-appartementen gelegen aan de Reddingsweg.

info@westerburen.nl
www.westerburen.nl

installatiebedrijf

VLASMA

Ruim 40 jaar ervaring in: Installatietechniek,
 duurzame techniek, dak- en zinkwerk,
 service en onderhoud.

www.vlasma.nl

Melle Grietjespad 15 - Schiermonnikoog - Tel. 0519- 531 345

Atelier Langestreek 7
 schierhout lampen, foto's
 en olieverf **schilderijen**

fotografie
 trouwreportage
 familie gezin shoot
 landschap
 interieur en
 website

verhuur appartementen
 paal 7 en studio 7
 op Langestreek 7

0517 531177
 06-47603896
WWW.SCHIERHOUT.NL

atelier Romy

romydam@kpnmail.nl

Schierfiets

Kom fietsen op Schiermonnikoog de mooiste plek van Nederland.
 U kunt gemakkelijk bij ons reserveren via de website.
 Fietsen worden op verzoek afgeleverd op uw vakantieadres.

U vindt ons naast de Schiermonnikooger Vishandel aan de Noorderstreek.

Schierfiets. Noorderstreek 32, 9166 NR Schiermonnikoog,
 tel. 0519 531700 b.g.g. 0519 531636, email. info@schierfiets.nl
 alle dagen geopend van 9:00 tot 18:00
 voor meer informatie kijk op www.schierfiets.nl

TOX
 BAR

Elke dag een feestje!

eten
 drinken
 dansen

www.toxbar.nl | facebook.com/toxbar | 0519- 53 13 73

SCHIERMONNIKOOG

SCHELPEMUSEUM PAAL

14

Thijs & Annelies de Boer, Martjeland 14, tel.nr. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl; tw.deboer@knid.nl

In principe elke dag open van **14.00 tot 17.00 uur en van 20.00 tot 22.00 uur** (zie bord bij museum). Toegang € 2 p.p;
 tot 12 jaar € 1 p.p.

I.V.M.CORONA ALLEEN OP TELEFONISCHE AFSpraak

Hoek Badweg - Langestreek

Woonaccessoires
 Lifestyle
 Kadoartikelen

t-wente.nl

KINDERACTIVITEITEN

Het eerste Schaak-eiland ter wereld!

En tot op de dag van vandaag ook nog steeds het enige schaak-eiland ter wereld! Heb jij al je schaakdiploma of ben je nog misschien aan het overwegen om je op de 'schaakmat' te begeven? In de Willemshof staan twee schaaktafels waar je je hersenen kunt laten kraken tijdens een potje schaak. Ook op het schoolplein van basisschool Yn de Mande is een openbare schaaktafel geplaatst.

Dier- en Speelweide Witte Winde

Vaste bewoners van de kinderboerderij zijn de twee ezels Ed (+35) en Freya, de twee KuneKune varkens Rosie en Akka, een leuke variatie schapen en geiten en natuurlijk de 4 hertjes. Tijdens de openingstijden kun je konijnen en cavia's bewonderen of Oscar de schildpad volgen als hij probeert zijn water-yoga te doen. Verder zijn er nog kippen, een koppel eenden en een grote

volière waar verschillende vogels hun plekje hebben gevonden. Sponsor de kinderboerderij door een leuk cadeautje te kopen, gemaakt door vrijwilligers. De kinderboerderij en dierenweide zijn dagelijks geopend van 15:30u tot 16:30u. Het speelterrein gaat noooooit dicht! Ook hier geldt dat de maatregelen opgesteld door het RIVM in acht genomen worden.

Nieuwe bieb!

Ben jij al in de nieuwe bieb geweest? Kinderen tot 8 jaar kunnen nu beneden hun boekjes uitzoeken en wanneer je 8 jaar of ouder bent kun je boven heerlijk in een zitzak ploffen met je favoriete (strip-) boek of tijdschrift. Er staan ook computers en leestafels en natuurlijk kun je naast boeken ook nog steeds dvd's lenen. En dat allemaal gratis! Wel even je ouders meenemen om lid te kunnen worden.

Op avontuur met Lytje Willem

Denk jij een lekker rustige tijd op Schiermonnikoog te beleven? Lytje Willem denkt dat héééél anders over! Hij neemt je tijdens alle schoolvakanties graag mee op de grootste avonturen en laat je het eiland op een manier beleven die je niet eens had durven dromen.

Wat denk je van vloten bouwen, koekjes bakken, een vreselijk spannende spooktocht, stoere natuurknutsels, weerwolven en een flinke pot voetbal? Voor de kleintjes hebben we een geweldige poppenkast, piratenfestijn, levend ganzenbord en speurnesjes. Oh wacht, vergeet ook niet de bingóóó, zandkastelen bouwen en oergezellige spelletjesmiddag. Pffff... en dat is nog lang niet alles! Je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt het samen met Lytje Willem beleven.

Gaje mee?

Je vindt Lytje Willem in de Kittiwake, aan het begin van de Badweg. Via www.lytjewillem.nl kun je lezen op welke avonturen Lytje Willem gaat. Bij de VVV hangt ook het volledige activiteitenprogramma.

Pssst!

Je bent zeker wel heel benieuwd wie die Lytje Willem is? Vroeger woonde deze kleine man (Lytje is eilanders voor klein) op Schiermonnikoog en hij beleefde daar de meest bijzondere avonturen.

Vraag maar eens aan één van de eilanders die je in het dorp tegenkomt.

Tegenwoordig is Lytje Willem de naam van hét recreatieteam van het eiland, dat speciaal voor jou de tofste activiteiten organiseert.

Tweede kinderburchemeester van Schiermonnikoog benoemd

De allereerste kinderburchemeester van het eiland, Sabine Ab, wordt opgevolgd door Thijmen Bouwkamp. Samen met drie andere kandidaten streed Thijmen voor het ambt van kinderburchemeester. Hij heeft een filmpje ingestuurd dat hij samen met zijn moeder heeft opgenomen bij de vuurtoren. "Het was een spannende verkiezing. Ik wil als kinderburchemeester graag dat er leuke dingen voor de kinderen op het eiland komen". Hij denkt aan een skatebaan met half pipes, een grote glijbaan in het zwembad en één of meerdere trampolines bij kinderboerderij de Witte Winde. Thijmen (10) woont zijn hele leven al op Schiermonnikoog en kent hier heel veel mensen. Op school kan iedereen een briefje inleveren bij Thijmen als ze een leuk idee of een plan hebben. Maar wanneer je hem tegenkomt in het dorp, op het voetbalveld of terwijl hij hutten aan het bouwen is mag je hem ook altijd benaderen. Thijmen zal de ideeën door appen aan de burchemeester.

Oerrr Speelbos

In dit speelbos vind je heel leuke natuurlijke speeltoestellen zoals boomstammen over een sloot, een gave boomhut, een kabelbaan, een evenwichtsbalk en een blinddoeken parcours. Je kunt er klieren met water, en nog veel meer! Er is een kreukelkaart waarop de route van Speelnatuur staat afgebeeld. Van de kreukelkaart kun je een prop maken en als een zakdoek in je broekzak stoppen of als blinddoek omdoen. Hij is eindeloos te gebruiken. Op de achterkant staat een leuke afbeelding die je kunt inkleuren met vetkrijtjes. De kreukelkaart kun je kopen bij het VVV, het Bezoekerscentrum en de Berkenplas.

Oppas nodig?
Meld je aan bij Oppas op Schiermonnikoog en plaats je oproep!

Hotel Duinzicht

Badweg 17 Schiermonnikoog Tel. 0519-531218
Overnachten, ontbijten, lunchen en dineren
www.hotelduinzicht.nl info@hotelduinzicht.nl

ik ga op
vakantie
en ik neem
mee:

bijna niets!

Want alles wat je nodig hebt, huur je
bij **Linnenverhuur Schiermonnikoog!**
bedlinnen, handdoeken, theedoeken, spelletjes, speelgoed etc...

KOLSTEIN
lifestyle & boeken

- lifestyle
- woonaccessoires
- souvenirs
- Schier hoodies
- eiland literatuur
- top 100 boeken
- ansichtkaarten
- speelgoed & spellen
- vliegers etc.

Middenstreek 38
9166 LP Schiermonnikoog
tel: 0519-532239

www.kolstein.nl

LINNENVERHUUR
schiermonnikoog
Kea Heeren

Langestreek om de Noord 34 • Schiermonnikoog • linnenverhuurschiermonnikoog.nl • +31 (0)6 52 60 81 05

MET EEN GROEP NAAR
SCHIERMONNIKOOG

- GROEPEN
- GEZINNEN
- KAMPEREN

WWW.GROEPENOPSCHIER.NL

voor meer informatie over onze groepsverblijven

SPRINGFIELD
vakantieboerderij-springfield.nl
0519 53 13 66

DE DUINHOEVE
duinhoeveschiermonnikoog.nl
0519 53 11 26

DE BRANDING
www.debranding.nu
0519 53 15 57

EURECA
www.eureca.nl
0519 53 14 21

DE OORSPRONG
www.deoorsprong.nl
0519 53 13 91

DE KOOIPLAATS
www.kooiplaats.nl
0519 53 13 72

ACTIEF OP SCHIERMONNIKOOG

De Berkenplas

Voor (kleine) kinderen biedt de Berkenplas aan de Prins Bernhardweg een prachtig speelstrand met zwemwater. De Berkenplas maakt onderdeel uit van Speelnatuur Schiermonnikoog. Er zijn rond de plas diverse speelattributen opgesteld. Zoals bijv. een trekpuntje naar het eilandje en een waterpomp. Ga ook op zoek naar de verbindingsroute tussen het speelbos en de Berkenplas (langs de sloot).

Lijkt het je leuk om op de Berkenplas te kanovaren? In de zomermaanden kun je hiervoor bij de kanokiosk terecht. Lytje Willem organiseert ook veel activiteiten rond de plas, kijk maar even op pagina 13 van deze krant.

In de koudere maanden en de winterperiode biedt de omgeving van de Berkenplas ook genoeg om in actieve en sportieve zin van dit gebied te genieten. En juist nu kun je heerlijk genieten van de natuur en de rust. Denk daarbij dan ook aan een warme chocomel met slagroom bij het Drink- & Eethuis. Lekker bijkomen na een lange wandeling alleen met een tijdschrift (er ligt een mooie collectie!) of een potje mens-erger-je-niet met je vrienden en familie. In de winter

heeft het Drink- & Eethuis een kast vol spellen! Gedurende een groot deel van de winterperiode worden er ook vanuit de keuken heerlijke gerechtjes geserveerd.

Kijk ook op de informatieborden bij de Berkenplas.

Voetbalvereniging VV De Monnik

De eilander jeugd en volwassen voetballers trainen en spelen competitie bij vv De Monnik. Informeer eens naar de mogelijkheid om zelf een balletje te trappen op de velden van De Monnik, hoe u de velden kunt huren of de kinderen bijvoorbeeld samen met Lytje Willem een toernooitje kunnen spelen.

Duinpad, tel. 0519-531504, www.vvde-monnik.nl

Workshops buitenfotografie met Folkert Abma

De lente komt op Schiermonnikoog altijd met een gevarieerd kleurenpalet voor natuurfotografen. Na een bescheiden start, meestal wat later dan aan de wal, gooit de lente een feestelijk spektakel over het eiland.

Het begint met weelderige katjes van els en wilgensoorten. Hier en daar verschijnt de eerste vlinder op zoek naar nectar. Piepkleine duinviooltjes kleuren de duinvalleien paars. In het broedseizoen mogen we niet meer overal komen maar er is genoeg te zien. 's Ochtends kan het nog koud en mistig zijn, met dauwdruppels in spinnenwebben, maar het strand warmt langzaam op en bij de eerste zonnige dagen verschijnen er fata morgana's aan de horizon. In de

duinen komen meidoornstruiken in het wit en roze tot ontploffing als een slow motion vuurwerkshow. Crèches jonge eidereenden kunnen gespot worden op het wad. Met ook grote oppervlakken bloeiende orchideeën, duinroosjes, ereprijs en Engels gras is Schiermonnikoog niets minder dan een paradijs voor de fotograaf.

Eilander natuurfotograaf Folkert Abma neemt je graag mee op een drie uur durende tocht langs verborgen fotogenieke plekken van Schiermonnikoog. Breng je favoriete camera mee. In een groep met maximaal vijf deelnemers zullen we afwisselend stukjes fietsen en wandelen over natuurpleinen. Je hebt dus een fiets nodig. Meer weten of reserveren? Kijk op www.vvvschiermonnikoog.nl

Paardrijden

Bij Boerderij Florida aan de Reddingsweg is van alles mogelijk als het gaat om paardrijden op Schiermonnikoog. Wil je het eiland eens op een andere manier verkennen? Informeer dan naar de strand- en bosritten en huifkartochten. In de zomer kan je ook een avondrit maken. Is je kind nog te jong en onervaren voor een buitenrit?

Dan is een wandelpony misschien een goed idee. Samen een route door het bos lopen terwijl je kind op de pony zit. Wil je je eigen paard of pony meenemen? Dat kan! Florida biedt stallingsmogelijkheden aan.

Meer informatie: www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl of bel 06-41918702

Tennissen

Tijdens de vakantie een lekker potje tennissen? Of meedoen aan de eilander tennistoss? Het kan allemaal bij tennisvereniging de Hinneleup. Midden in de duinen vind je de trots van onze tennissende eilanders: tennispark de Hinneleup. Wat wij bieden? Een gezellig clubhuis met maar liefst drie Kushion Court-banen. Kushion Court is opgebouwd uit miljoenen rubberen kusentjes en daarom vriendelijker voor de gewrichten, en onder (bijna) alle weersomstandigheden bespeelbaar. Door de zachtere bovenlaag is het spel iets minder snel geworden, waardoor het tennis toegankelijker en vriendelijker is, voor jong en oud. Probeer het zelf eens uit!

www.hinneleup.nl

Schatzoeken

Geocaching is een wereldwijd en avontuurlijk spel voor handheld GPS en Smartphonegebruikers. Het basisidee is dat waar ook ter wereld, caches (een 'schat') verstopt worden. De exacte locaties van deze caches worden door op internet gedeeld. Andere GPS-gebruikers kunnen zo deze caches vinden. In een cache past een logboek en biedt ruimte aan ruilitems. Er wordt gefluisterd dat ook op Schiermonnikoog een aantal geocaches verstopt zijn. Een gevonden cache geeft z'n geheimen en beloningen prijs. Aan de vinder wordt gevraagd iets uit te cache te wisselen voor iets met een gelijke waarde.

Verdiep je eerst goed in de spelregels. Kijk bijvoorbeeld op www.geocaching.nl

Schiermonnikoog, charme in ieder jaargetijde...
Reis met ons mee!

Een eiland met een gevarieerd landschap,
uitbundige plantengroei en rijke vogelstand.
Een paradijs voor fietsers en wandelaars.

Wij verzorgen de overtocht, gegarandeerd en
veilig, met moderne veerboten en watertaxi's.
Al ruim 100 jaar en bovenal met toegewijde
medewerkers. Want wij zijn trots, natuurlijk
op Schiermonnikoog! En op ons bedrijf.

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN
Reeweg 4, 9163 GV Nes Ameland

0900 - 9238
(€ 0,70 / per gesprek)

+31 854 011 008
(vanuit buitenland)

www.wpd.nl

DE HALTE
REEWEG 4
SCHIERMONNIKOOG
Tel. 0519 531256
E-mail: info@schiermonnikoog-horeca.nl

- * Patat & Snacks
- * Burgers & broodjes
- * Menu's & Salades
- * IJs & Drinks
- * Eigen bezorgdienst
- * Cateringen
- * Hét adres voor groepen

Kom naar Schiermonnikoog.com

Ruime keuze aan accommodaties op de MOOISTE plekjes:

Design appartementen in Boszicht, luxe villa's aan de Badweg, diverse fijne bungalows in de duinen, appartementen en recreatiewoningen zowel in Noderstraun als in Zeezicht, beide pal aan het strand gelegen.

Onze accommodaties zijn te vinden op: www.schiermonnikoog.com

- Altijd de juiste beschikbaarheid
- Online reserveren van alle accommodaties
- Linnenverhuur
- Fietsverhuur

It Aude Kolonyhûs

Comfortabele en bijzonder ingerichte
appartementen en groepsaccommodaties
(met oa privé buiten- jacuzzi)

Midden in de duinen halverwege de Badweg
Tussen dorp en strand

www.itaudekolonyhus.nl

Badweg 67a, Schiermonnikoog 0595-764444

NIEUW

SchierGeluk

10
persoons

VAKANTIEVILLA

- Ruim en comfortabel • Modern en luxe ingericht
- Sauna & Wellness • Ideaal gelegen • Veel privacy

Uniek gelegen op een duin
aan de rand van het dorp.
SchierGeluk is een modern
en sfeervol huis, geschikt voor
max.10 pers. Het grote huis
heeft 3 verdiepingen, een grote
woonkeuken, 3 badkamers en
een grote woonkamer met een
prachtig uitzicht.

Zomers perfect,
's winters ideaal
Wilt u met uw (klein-)
kinderen, familie of
vrienden genieten op het
prachtige Schiermonnikoog,
dan zal SchierGeluk uw
verwachtingen overtreffen.
Het huis ligt vrij, met een
grote omheinde tuin rondom.
Er zijn meerdere terrassen
en een heerlijke overdekte
loungehoek.

VAKANTIEVILLA
SchierGeluk

Zandpad 2, Schiermonnikoog

www.schiergeluk.nl Peter Reilman 06 1412 1416

FIETS- EN WANDELROUTES

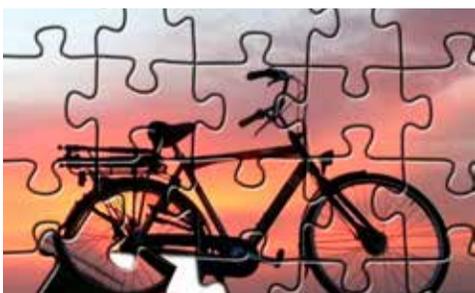
Fietsen & Wandelen

Bij aankomst met de boot op Schiermonnikoog kun je een fiets huren, maar in het dorp zijn ook diverse fietsverhuurbedrijven om een fiets op maat te huren. Tegenwoordig zijn er veel verschillende soorten fietsen te huur en leent het eiland zich bij uitstek om deze eens uit te

proberen. Zo zijn er elektrische fietsen, (klomp) bakfietsen, (kinder-) tandems, hondenkarren en strandfietsen te huur. Voor speciale gelegenheden kun je zelfs op een elektrische riksja het eiland verkennen! De meeste wandelroutes zijn ook per fiets goed te doen, informeer hiernaar bij de VVV.

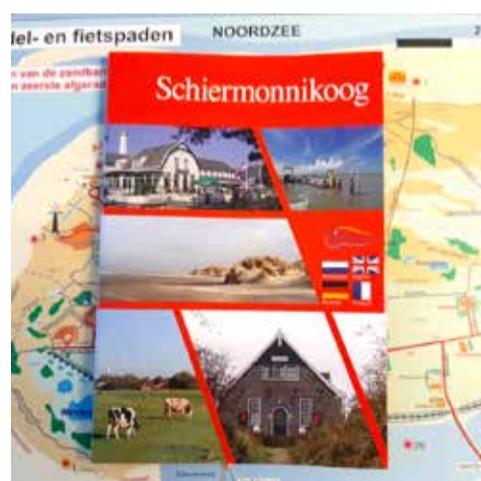
Nieuwe fietspuzzeltocht

Wil je het eiland beter leren kennen op een leuke manier? Ga fietsen, puzzel de slogan bij elkaar en lever de oplossing in bij Informatiecentrum Het Baken. Daar ligt dan een cadeautje voor je klaar. De fietspuzzeltocht voert je langs vele mooie plekjes van Schiermonnikoog. Strand, Kobbeduinen, Westerplas, kwelder, bunkers, horecagelegenheden, winkels, musea en kampeerboerderijen. Je leert het eiland, de natuur en de eilanders beter kennen door extra goed te kijken. Zo kun je letters zoeken en raadsels oplossen. De tocht duurt ongeveer twee uur (zonder pauze). Die pauze kun je natuurlijk nemen om even in een duinpannetje te liggen, van de vuurtoren te genieten, over het strand te lopen, te zwemmen en te spelen bij de Berkenplas of onderweg iets te eten of drinken op een terrasje. Veel plezier!

Alle bezienswaardigheden in kaart

Wanneer je aan de balie bij de VVV vraagt naar het rode boekje, krijg je niet de citaten van Mao Zedong, maar een fantastisch en kleurrijk boekje dat onmisbaar is om te het eiland te verkennen. In 4 talen word je bij de hand genomen langs alle bezienswaardigheden van Schiermonnikoog. Voorin vind je een handige uitklapbare plattegrond van Schiermonnikoog. Het eilander rode boekje, geschreven door eilander gids Arend Maris in samenwerking met de VVV, schenkt volop aandacht voor de flora, fauna en historie van Schiermonnikoog.

Zadelhoesje

Het aller- allereerste zadelhoesje van gerecycled materiaal met de eilander vlag is gewonnen door Thijs de Boer. Hij stuurde de prachtige foto die je op de cover van deze editie kunt zien. Zijn eigen fiets met daarop het gejutte 'goud' vastgebonden. Wil je ook zo'n handig

zadelhoesje voor op je (eiland-) fiets? Ze zijn verkrijgbaar in de VVV-winkel. En als je er nog eentje extra voor op je fiets aan de wal meeneemt, ben je ook daar altijd een klein beetje op Schiermonnikoog.

Plattegronden

De VVV verkoopt overzichtelijke plattegrond voorzien van alle fiets- en wandelpaden. Zo kun je je eigen route samenstellen. Neem een goed gevulde picknickmand mee of stop onderweg voor een kop koffie met appeltaart of een lekkere lunch. De tijd en het eiland zijn aan jou.

Eilander Taalroute

Het tijdschrift Onze Taal heeft Schiermonnikoog uitgeroepen tot interessantste plaats voor taalliefhebbers die een dagje op stap willen. De Taalroute wordt genoemd als belangrijke taaltoeristische attractie om kennis te nemen van de Schiermonnikogert taal. Daarnaast worden de haiku's bij de Kobbeduinen vermeld.

De stenen van de Taalroute, met gedichten in de Eilander taal, liggen er sinds 2010. Momenteel wordt een aantal stenen gerenoveerd. De route loodt je door het karakteristieke dorp en de boeiende eilander natuur. Deze route van Cultuurhistorische Vereniging 't Heer en Feer is verkrijgbaar in het Nederlands, Engels en Duits bij het VVV en het Bezoekerscentrum.

Sportieve Wandeling

Heerlijk uitwaaien om de Oost. Wandelen is de uitgelezen manier om te genieten van de pure, ruige en wijde schoonheid van het Nationaal Park Schiermonnikoog. Het is één van de weinige gebieden van Nederland waar de natuur grotendeels het landschap vormt. Tijdens het wandelen maakt u kennis met deze dynamiek van de natuur en de vele vogels. Het proces van stuivend zand en groeiende duinen kunt u met eigen ogen aanschouwen. Misschien rent er een haas voor u uit of komt u tijdens uw wandeling een zeehond tegen. Deze dynamiek en de verschillende seizoenen maakt deze wandeling elke keer weer boeiend. U kunt kiezen uit een tocht van 10, 15 of 20 km.

Rondje Schiermonnikoog

Vanaf het VVV-kantoor start een leuke fietstocht over de verharde fietspaden rondom het eiland. Geniet van de mooie uitkijkpunten onderweg en de wisselende landschappen. Laat je vooruit blazen door de wind of trap stevig door wanneer het even 'tegen' zit.

Dépliant touristique disponible
Information booklet available
Informationsbroschüre erhältlich

Wist je dat...
Schiermonnikoog speciale
loslooproutes voor jouw hond heeft?
Blader door naar pagina 37 om te zien
waar je hond los mag lopen.

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!

Steun Natuurmonumenten

 Natuurmonumenten

Alsjeblieft

Vanaf €3,00 per maand of €32,50 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine Puur Natuur.
- ✓ Tot 30% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

Kijk op www.natuurmonumenten.nl/doe-mee
Of bel met onze ledenservice: T (035) 655 99 11

SPAR **BRUNEKREEF**
Schiermonnikoog

De complete supermarkt met een uitgebreid assortiment
verse producten, bio producten en veel meer

www.sparbrunekreef.nl

Tel: 0519-531254

Middenstreek 2 Schiermonnikoog

Mijn buurt, mijn Spar. **SPAR**

Voor onder andere
diverse verse- en
gebakken vis,
plates, schalen
en uiteraard de
Hollandse nieuwe!

U vindt ons onder de witte toren in het dorp

www.schiermonnikogervishandel.nl | noorderstreek 38, 9166 NR | 0519 531743 | vishandel.schier@knid.r

Het Dorpshuis Schiermonnikoog

- zalen voor 20-200 pers.
- congressen
- bioscoop
- video installatie
- geluidsinstallatie
- ringleiding systeem
- bar
- recepties
- vergaderingen
- feestzaal
- cursusruimte

Voor activiteiten in en uit alle richtingen

Telefoon 0519-531456 · info@dorpshuisschiermonnikoog.nl · www.dorpshuisschiermonnikoog.nl

Eilander Balg Expres

Unieke strandrit naar de oostpunt van het eiland: de Balg

reserveren en vertrek bij
het bezoekerscentrum

VEER & BUSDIENST

Veerdienst

Tickets

U kunt voorafgaand aan uw reis online een e-ticket kopen, zie www.wpd.nl. Ook kunt u bij het havenkantoor in Lauwersoog terecht voor uw bootkaartje. Wanneer u reist met Wagenborg Passagiersdiensten koopt u altijd een retour. Denk erom dat u voor uw (eventuele) fiets een aparte ticket koopt.

Groepskorting

Komt u met een gezelschap van 15 personen of meer? Dan ontvangt u een groepskorting van 10% wanneer u minimaal zeven dagen van te voren een groepsreservering maakt via 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek). De korting is niet van toepassing op de toeristenbelasting die bij het personenkaartje inbegrepen is.

SCHIERMONNIKOOG > LAUWERSOOG

MA T/M ZA	07:30	10:30	13:30	16:30	19:30
ZO-ENFEESTDAGEN		10:30	13:30	16:30	19:30

LAUWERSOOG > SCHIERMONNIKOOG

MA T/M ZA	06:30	9:30	12:30	15:30	18:30
ZO-ENFEESTDAGEN		9:30	12:30	15:30	18:30

De vaartijd is circa 45 minuten.

Voor actuele informatie kijk op www.wpd.nl

Wagenborg Passagiersdiensten B.V.

Kantoor Lauwersoog

Zeedijk 9 9976 VM Lauwersoog

BMS Watertaxi

Bos Marine Services (BMS) vaart in principe 24 uur per dag, al geldt er wel een duurder tarief tussen 21:00 en 07:00 uur.

Het opstappunt op Lauwersoog is de drijvende steiger naast de overdekte parkeergarage op Lauwersoog. Op Schiermonnikoog stap je op de steiger op de Veerdam aan boord van de BMS Watertaxi.

Info en boekingen:

tel. 0519 - 34 94 22 of via info@bms-bv.com

In verband met Corona is het op dit moment verplicht een mondkapje te dragen tijdens de overtocht. Deze dienen de passagiers zelf mee te nemen.

Busdienst

Arriva verzorgt de vaste lijndienst op Schiermonnikoog, ook voor groepen. De bussen staan bij aankomst van iedere veerboot gereed om u naar uw vakantieadres te brengen. Bij de buschauffeur kunt u speciale eilandretour-kaarten kopen. Voor groepen is het mogelijk een gezelschapskaart te kopen.

BUSDIENST NAAR DE VEERBOOT

Halte	Vertrek voor afvaart
Strandhotel, Badweg	40 min.
Lange- en Middenstreek	35 min.
Reeweg en Heerenweg	30 min.

LET OP: ook op Schiermonnikoog hanteert Arriva de landelijke richtlijnen m.b.t het coronavirus.

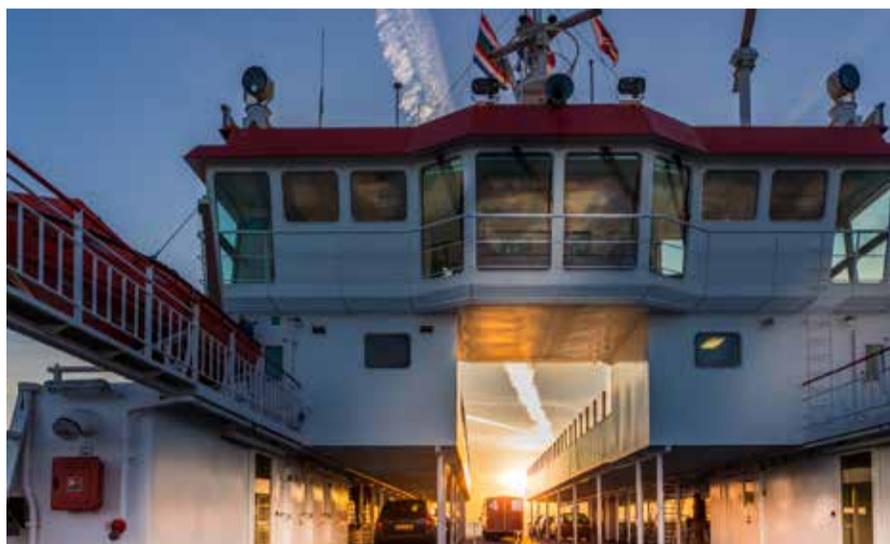
Arriva

Oosterreeweg 2, 9166 PE Schiermonnikoog

tel. 0519-531360

schiermonnikoog@arriva.nl

REDERIJ WAGENBORG

Uw vakantie begint al op Lauwersoog! In ongeveer 45 minuten brengt Wagenborg Passagiersdiensten B.V. u naar het eiland.

De schepen zijn voorzien van alle comfort, en ook voor minder validen goed toegankelijk. Aan boord vindt u buffetten waar u terecht kunt voor een vers kopje koffie, broodje, soep of een andere versnapering. Ook is er WiFi aan boord, en leest u deze informatiekraant of op de televisieschermen wat u allemaal kunt verwachten op het eiland.

PRAKTISCH

Bagage

U mag als passagier of fietser maximaal 30 kilo handbagage aan boord meenemen. In de praktijk houdt dit in dat u zelf uw bagage in één keer door de kaartcontrole moet kunnen dragen. Onder handbagage worden uitsluitend koffers, tassen, plunjezakken en rugzakken verstaan. Kisten, gereedschappen en dergelijke vallen hier buiten. Uw handbagage kunt u na het passeren van de kaartcontrole in de bagagewagens plaatsen. Let op: de bagageruimte is beperkt en kan niet worden gereserveerd.

Transport

Wilt u meer dan 30 kilo bagage meenemen, groepsbagage regelen, of uw bagage van thuis tot aan uw vakantieverblijf laten vervoeren? Neem dan contact op met de eilandtransportbedrijven:

Ridder en de Vries Transporten

tel. 0519-531851
www.rdvtransport.nl

Visser Transport

tel. 0519-349999
www.visserlauwersoog.nl

TAXI OP HET EILAND

Us Eilaun Taxi

www.useilauntaxi.nl
tel. 0519-531010

Taxi Drent

www.taxidrent.nl
tel. 0519-531400

Ode aan de kustverdedigers

Jelle Woudstra, destijds al de dorpsomroeper van Schiermonnikoog, opperde zo'n twintig jaar geleden het idee om een meerpaal te plaatsen met daarop de hoogste waterstanden ooit gemeten op Schiermonnikoog. De gasten van het eiland zouden hierdoor meer gevoel krijgen bij het gebied, de getijden en de unieke plek van deze veerdam.

Deze paal is geplaatst nadat de revitalisatiewerkzaamheden op de veerdam met succes zijn voltooid.

ROUTE

Per auto

Lauwersoog ligt aan de autoweg N361. Rijdt u via Leeuwarden, dan volgt u de route Dokkum / Lauwersoog. Rijdt u via Groningen, dan gaat u vanaf de ringweg richting Winsum naar Lauwersoog.

Per trein

De dichtstbijzijnde spoorwegstations zijn Leeuwarden en Groningen, waarna u verder reist per bus.

Per bus

Lijn 155 vanaf busstation Leeuwarden. Lijn 163 vanaf busstation Groningen.

Parkeren

Schiermonnikoog is een autoluw eiland. Dit betekent dat auto's, motoren en andere gemotoriseerde voertuigen van bezoekers niet worden toegelaten zonder ontheffing van de gemeente Schiermonnikoog. Bij de haven van Lauwersoog, vlak bij de boot, vindt u ruime parkeerterreinen.

Wagenborg Veerbootcafé

Geef uw mening en maak uw wensen kenbaar tijdens het Veerbootcafé! Kijk voor meer informatie op www.vvvschiermonnikoog.nl

Wist je dat...

er in mei overal op het eiland appelbomen in bloei staan?

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Mei-orchis

Grote keverorchis

Kieskeurige orchideeën

Elk voorjaar bloeien er enorme hoeveelheden orchideeën in de duinen van Schiermonnikoog. Er zijn onopvallende soorten bij met groene bloemen, zoals de grote keverorchis. Maar er zijn ook een aantal soorten met knalroze bloemen; de mei-orchis bijvoorbeeld en de rietorchis. Die roze orchideeën zijn in mei en juni niet moeilijk te vinden, want ze staan onder andere langs het schelpenpad rondom de Westerplas en in het veldje tussen de camping en de ijsbaan.

Als je de grote hoeveelheid orchideeën op Schiermonnikoog ziet zou je het niet denken, maar het zijn toch echt heel zeldzame bloemen. Dat komt omdat orchideeën alleen onder heel specifieke omstandigheden kunnen groeien. Orchideezaadjes zijn heel klein en bevatten bijna geen voedingsstoffen. De zaden kunnen alleen kiemen als er een bepaald soort schimmel in de bodem aanwezig is.

Die schimmel zorgt ervoor dat het kiemplantje voedingsstoffen binnen krijgt. Ook in hun verdere leven hebben de orchideeën schimmels in de bodem nodig. Daarom werkt het niet om orchideeën zomaar ergens te zaaien, en zelfs niet om de planten uit te steken en ergens anders weer in de grond te zetten. Zonder de juiste schimmels in de bodem kunnen de planten niet overleven.

Ook willen orchideeën alleen op vochtige voedselarme grond groeien. Die vochtige voedselarme grond vind je bijna nergens, maar wél in de jonge duinvalleien op Schiermonnikoog.

De naam orchis komt van de wortelknolletjes die de planten hebben. Elke orchidee heeft er twee. Uit het ene knolletje groeit de bloem; het andere knolletje verzamelt voedsel. Met een beetje fantasie lijken die twee knolletjes wel op het mannelijk geslachtsorgaan. Orchis is dan ook het Griekse woord voor testikel.

Lepelaars

Ssst... het is kraamtijd

Tijdens het broedseizoen hebben de vogels in de duinen en op de kwelders rust en ruimte nodig om hun nest te bouwen, eieren te leggen en voor de kuikens te zorgen. Wandel daarom in het voorjaar over de aangegeven routes en gun de vogels een veilige plek om hun jongen groot te brengen. De Oosterkwelder, het gebied ten oosten van de Kobbeduinen, is van 15 april tot 15 juli afgesloten om de vele broedvogels daar te beschermen.

Eieren op het strand

Niet alleen vogels leggen in de lente een ei, ook veel zeedieren leggen eieren in het voorjaar. Een van de vreemdst uitzijende eiersoorten die je op het strand tegen kunt komen zijn de eikapsels van de tepelhoorn.

Het zijn vreemd gevormde buigbare en doorzichtige stukjes, ja wat voor stukjes eigenlijk? Op het eerste gezicht lijkt het nog het meest op siliconen, of plastic. Als je niet weet wat het is, krijg je de neiging om zo'n eikapsel maar mee te nemen als strandafval. Maar afval is het gelukkig niet, het zijn de eitjes van de tepelhoorn.

De tepelhoorn is een zeeslak die woont in een mooie ronde schelp met in het midden een klein puntje. Vandaar natuurlijk zijn naam... Als je de tepelhoorn

Eikapsel tepelhoorn

niet kent, ken je vast wél zijn sporen. De tepelhoorn is namelijk degene die van die mooie ronde gaatjes boort in andere schelpen! Hij doet dat met zijn rasptong. Nadat de tepelhoorn het gat heeft geboord, slurpt hij het schelpdier dat in de schelp woont op.

Bevers op de kwelder?

Op de kwelder tussen strandpaviljoen De Marlijn en de Kobbeduinen lijkt het wel alsof er bevers zitten. Van een aantal bomen is de schors af en als je niet beter wist zou je denken dat hier beesten bezig geweest zijn. Toch zijn het mensen die dit hebben gedaan. Heel bewust.

Het bedrijf Donker groenvoorzieningen heeft in opdracht van Natuurmonumenten met elektrische kettingzagen voor bever gespeeld. Hiermee gaan we de verspreiding tegen van de Amerikaanse vogelkers, ook wel bospest genoemd.

In de jaren '20 van de vorige eeuw werd de Amerikaanse vogelkers als bodemverbeteraar in naaldbossen uit Amerika naar Europa gehaald. Al snel bleek de Amerikaanse vogelkers echter enorm te woekeren en andere inheemse struiken en boomsoorten te verdringen.

Het aanplanten maakte plaats voor een felle bestrijding van de struik. De struik doet het erg goed in Nederland en ook op Schiermonnikoog. Om te voorkomen dat de soort zich verder uitbreidt heeft Natuurmonumenten afgelopen winter extra aandacht gegeven aan het bestrijden van deze soort.

De Amerikaanse vogelkers is heel moeilijk te bestrijden. Je kunt de struik wel omzagen, maar dan komen er nog veel meer uit de wortels omhoog groeien. Het beste is om de struik echt flink te plagen door de bast waarin de cambiumlaag zit eraf te halen. Je zou denken dat de struik dat niet gaat overleven. Toch zal de struik er echt alles aan doen om te overleven en daar ook al zijn energie in steken. Daardoor zal de struik minder bloeien en minder vruchten geven. De verspreiding wordt minder en zo krijgen de boswachters heel langzaam vat op deze woekerende exoot.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Natuurmonumenten herstelt het open duinlandschap

Natuurmonumenten werkt er hard aan om de duinen van Schiermonnikoog open te houden. De afgelopen vijftig jaar is het duingebied steeds verder dichtgegroeid met bomen en struiken.

Dit is ten koste gegaan van het open duinlandschap met grijze korstmossen, blonde stuifduinen en bloemrijke valleien. Om zowel dit bijzondere landschap als de dieren en planten die zich hier in thuis voelen te behouden voert Natuurmonumenten verschillende maatregelen uit: kappen van bomen en struiken, afgraven van voedselrijke grond en het laten grazen van paarden, runderen en geiten.

De belangrijkste oorzaak van het dichtgroeien van de duinen is het inwaaien van stikstof in het natuurgebied. Stikstof werkt als een soort kunstmest, waarvan snelle groeiers als grassen en bomen profiteren. Kleine plantjes als orchideeën die juist gespecialiseerd

zijn in voedselarme grond verliezen de concurrentie van deze krachtpatsers. Ook vogels en insecten zoals tapuit en duinparelmoervlinder die zich thuis voelen in stuivend zand en bloemrijke duinen verdwijnen. In een bos hebben deze duinsoorten weinig te zoeken.

Natuurmonumenten werkt op Schiermonnikoog nu al tien jaar aan het herstellen van de duinen. Dit levert voor de duinnatuur mooie successen op. Op een opengemaakte plek in de Hertebosvallei bloeien in het voorjaar maar liefst vijf verschillende soorten orchideeën. In de stuivende duinen van het Kapenglop nestelen oeverzwaluwen in nieuwe steile zandwandjes.

Maar niet alleen dieren en planten profiteren van de herstelmaatregelen. Ook wandelaars en fietsers genieten van het open duinlandschap met veel mooie uitzichten op witte duintoppen, veldjes vol parnassia en kattenstaart en fraaie Hollandse wolkenluchten.

Oranjetipje

Een groepsactiviteit organiseren in Nationaal Park Schiermonnikoog?

Vraag toestemming aan!

Je wilt een (sport)activiteit organiseren in Nationaal Park Schiermonnikoog? Je bent van harte welkom, maar als terreinbeheerder en natuurbeschermingsorganisatie wil Natuurmonumenten een negatief effect op de natuur van Schiermonnikoog voorkomen. Vraag daarom altijd eerst toestemming aan, dan gaan we samen kijken hoe en waar je activiteit plaats kan vinden en wat je terug kunt doen voor de natuur.

Waar let Natuurmonumenten op?

Om te bepalen of Natuurmonumenten toestemming kan verlenen, letten we op de mogelijke gevolgen voor de natuur. Soms zijn er kwetsbare soorten of is er kans op verstoring van dieren en planten. Bovendien houden we rekening met mogelijke overlast voor andere bezoekers of omwonenden. Natuurmonumenten wil dat iedereen van de

Nederlandse natuur kan blijven genieten. Daarom willen we graag weten wat er in onze natuurgebieden gebeurt. Je aanvraag kun je indienen op www.natuurmonumenten.nl/contact/toestemming.

Achtergrond

Jaarlijks bezoeken meer dan 6 miljoen bezoekers ongeveer 50 miljoen keer één van de gebieden van Natuurmonumenten en dit aantal neemt elk jaar toe. Steeds vaker wordt Natuurmonumenten gevraagd of er bijzondere activiteiten plaats mogen vinden in de natuur. Wij staan hier altijd open voor, maar kunnen niet overal op ingaan. Door de aanvragen zorgvuldig te bekijken en er een tegenprestatie voor terug te vragen, kunnen we met elkaar de natuur beschermen en overlast, ongemakkelijke situaties of onverwachte gebeurtenissen voorkomen.

Oranjetipje

Het oranjetipje is een echte voorjaarsbode. Ongeveer vanaf Koningsdag kun je hem rond zien fladderen met zijn vrolijke oranje vleugelpunten.

Alleen de mannetjes hebben trouwens die oranje tipjes aan hun vleugels, de vrouwtjes hebben geheel witte vleugels met een groen gemarmerde onderkant. Oranjetipjes houden erg van pinksterbloemen, zowel om nectar van te drinken als om hun eitjes op te leggen. Look zonder look is ook een belangrijke waardplant voor deze prachtige vlinder.

Als echte voorjaarsvlinders zijn oranjetipjes ook echt alleen maar in het voorjaar te zien. Eind april en in mei kun je ze zien vliegen. In de loop van mei leggen de vrouwtjes hun eieren; daarna sterven de vlinders. In mei en juni kun je de rupsen dan nog tegenkomen, maar de rest van het jaar brengen ze door als onopvallende poppen. Ook overwinteren doen oranjetipjes als pop. In april en mei van het volgende jaar komen de poppen uit, en fladderen er weer vrolijke vlinders met oranje tipjes rond.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

(Ver)bergeend

Bergeenden komen veel voor op Schiermonnikoog. Het zijn grote witte eenden met een donkere kop en vleugelranden, een bruine band over hun borst en een heel herkenbare knalrode snavel. Ze zijn bijna altijd op het wad te vinden. Daar slobberen ze de bovenste laag van de wadmodder op en filteren er kleine wadslakjes uit.

In het voorjaar duiken bergeenden op eens ook op in de duinen. Als je dat voor het eerst ziet, is het een vreemd gezicht, zo'n grote eend op zo'n droge zanderige plek zonder water in de buurt. Bergeenden komen in de duinen om te broeden; ze broeden namelijk in oude konijnenholen. Dat doen ze omdat bergeendvrouwtjes geen schutkleur hebben. Bij bijna alle eendensoorten zijn de mannetjes vrolijk gekleurd, maar de vrouwtjes bruin. Zo kunnen de vrouwtjes veilig tussen het riet of in het struikgewas broeden zonder gezien te worden. Maar bij bergeenden bestaat dat verschil tussen de mannetjes en vrouwtjes niet. Het enige verschil tussen mannetjes en

Bergeenden

vrouwtjes bergeenden is dat de mannetjes een knobbel boven hun rode snavel hebben. Omdat ze geen schutkleur hebben, moeten bergeendvrouwtjes zich verbergen als ze gaan broeden. En dat verklaart ook meteen hun naam!

Nadat de eieren zijn uitgekomen, moeten de bergeendkuikens net als alle andere eendenkuikens meteen het nest uit en het water in. De moederbergeend loopt dan met een lange sliert kuiken-

tjes achter zich aan via de kortste route vanuit de duinen naar het wad. Als die kortste route toevallig dwars door het dorp voert, dan loopt zo'n familie bergeend gewoon dwars door het dorp. Eenmaal bij het wad aangekomen werken de volwassen bergeenden handig samen. De kuikens verzamelen zich met tientallen bij elkaar in crèches, een deel van de volwassen vogels houdt de crèche in de gaten, en de andere kunnen rustig gaan eten.

Dag van het Nationaal Park en Dag van het Wad

Natuurlijk vieren we ook dit jaar op 24 mei de Dag van het Nationaal Park. Maar vanwege de coronamaatregelen weten we nog niet op welke manier.

Hetzelfde geldt voor de Dag van het Wad, die traditiegetrouw plaatsvindt in het laatste weekend van juni. Hopelijk kunnen we dat op en aan het wad vieren, maar als dat niet kan verzinnen we gewoon iets anders leuks dat wél kan. Houd de website van het Nationaal Park in de gaten voor meer informatie over deze twee altijd feestelijke gelegenheden!

Kalfjes bij de Sayaguesa's

Sinds oktober 2015 loopt in het duingebied ten oosten van de Prins Bernhardweg een kudde Sayaguesa-runderen. Begin februari is het eerste kalfje van dit jaar geboren, een teken dat de dieren zich nog steeds thuis voelen in het duingebied waar ze lopen.

De Sayaguesa's zijn goed bestand tegen strenge kou en kalveren doen ze in de duinen zonder hulp van de boswachter. Een paar dagen voor het kalveren zondert de koe zich af van de kudde. Ze zoekt een rustig plekje in de duinen waar ze haar kalfje kan krijgen. De moeder verstopt het pasgeboren kalfje eerst in het hoge gras op een veilige plek in de duinen. Pas als het kalfje aangesterkt is neemt ze het mee naar de kudde. Bij de geboorte heeft het kalfje een egaal bruinrood jeugdkleed. Een geschikte schutkleur om in de duinen te schuilen. Tussen een leeftijd van drie en vier maanden verandert de kleur van de vacht en wordt het kalfje geleidelijk zwart. De kleurtransitie begint met het ontstaan van een zwart oogmasker.

De kudde bestaat op dit moment uit 9 runderen en een stierkalfje. Een koe is de leidkoe, de leidster van de kudde. De oudste stier is wel aanwezig maar heeft geen dominante rol.

Foto: Arjen Boerman

In de loop van het voorjaar verwachten nog twee koeien een kalfje.

Samen met de Exmoorpony's zorgen de Sayaguesa's ervoor dat het 100 hectare grote begrazingsgebied in de duinen open blijft en dat er kleine verstuingen ontstaan. Het verruigde landschap wordt zo weer duinlandschap met bijzondere planten en dieren als orchideeën, parnassia, tapuit en duinparelmoervlinder.

In verband met het broedseizoen is het gebied waar de Sayaguesa's lopen van 15 april tot 15 juli niet toegankelijk voor bezoekers. Langs de Prins Bernhardweg, de Kooiweg en vanuit de bunker kun je de kudde dagelijks goed observeren zonder het gebied te betreden. Na 15 juli mogen bezoekers het gebied betreden onder de volgende voorwaarden: runderen en paarden niet voeren of aanhalen, honden aan de lijn, kudde niet doorkruisen, afstand van 50m houden tot de kudde. Veel kijkplezier!

SCHITTEREND SCHIERMONNIKOOG

Wist je dat...

Je op SchitterendSchiermonnikoog.nl kunt meepraten over het beheer in het Nationaal Park?

Nationaal Park Schiermonnikoog

ACTIVITEITEN

Activiteiten in het Nationaal Park

Bij Bezoekerscentrum Schiermonnikoog (en vanaf mei bij informatiecentrum Het Baken) kun je terecht voor een keur aan excursies in de natuur van Schiermonnikoog. Vanzelfsprekend houden we ons aan de richtlijnen van het RIVM. We gaan wandelen, we houden afstand en er kan een beperkt aantal deelnemers mee. Hierdoor zien sommige activiteiten er anders uit dan je gewend bent. Ook kan het voorkomen dat we een kortere of langere periode helemaal geen excursies kunnen geven vanwege de coronamaatregelen.

Het precieze excursieprogramma vind je in de Lytje Pole agenda en op onze website. Surf naar www.np-schiermonnikoog.nl en klik door naar de activiteitenkalender. Op de website kun je ook meteen kaartjes kopen. Hieronder een greep uit het aanbod:

Vogelwandeling

Vogelparadijs Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Op de grens van wad en kwelder

Dit seizoen ons alternatief voor de wadexcursie (ca. 2 uur)

Avondwandeling

Nachtleven op Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Sterren kijken

Kijk eens omhoog op de donkerste plek van Nederland (ca. 2 uur)

Jutterstocht

Op stap met een strandjutter (ca. 2 uur)

Eendenkooi

De kooiker vertelt over zijn oude ambacht (ca. 1 uur)

Balgexpres

Schelpen en zeehonden op de uiterste oostpunt van het eiland (ca. 2 uur)

Huifkartocht

Met twee pk over het eiland (ca. 2 uur)

Nationaal Park Schiermonnikoog

tot en met april: Bezoekerscentrum Schiermonnikoog

Torenstreek 20

vanaf mei: Informatiecentrum Het Baken

Reeweg 9

0519-531641

info@np-schiermonnikoog.nl

www.np-schiermonnikoog.nl

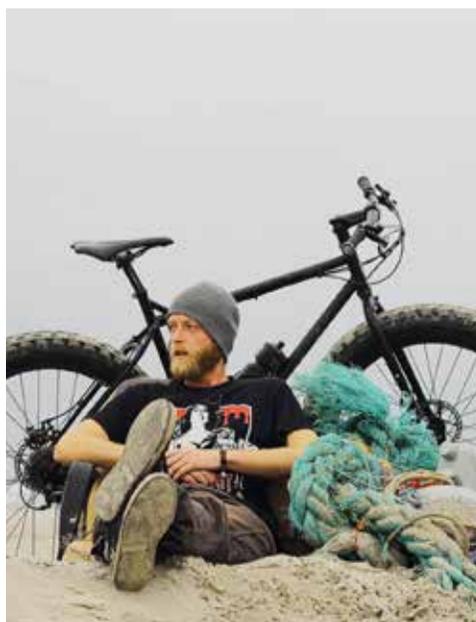
www.facebook.com/NationaalParkSchiermonnikoog

www.instagram.com/np_schiermonnikoog

Naar het strand

Naar het strand is een nieuwe doe-het-zelfactiviteit voor gezinnen, speciaal ontwikkeld tijdens de coronapandemie. Je struint met je eigen gezin over het strand en doet onderweg allerlei leuke opdrachten waardoor je spelenderwijs van alles ontdekt over de natuur. Je krijgt je eigen netje en met een mooie zoekkaart probeer je te achterhalen wat je hebt gevangen. Ook leer je van alles over eb en vloed en de wind én maak je je eigen kunstwerk!

Yoga op het strand en in de duinen

De wind door je haren, je blote voeten in het zand, de zon op je huid en de ruimte van de weidse natuur: yoga op Schiermonnikoog verbind je op een bijzonder unieke manier met het eiland. De ervaring aan zee of in de duinen brengt je in verbinding met de pure natuur van het eiland en dus ook van jezelf. Yoga met Josine Olgers is toegankelijk, eerlijk en leuk. Een heerlijke ervaring voor jong en oud!

Op pad met de route-app van Natuurmonumenten

Wandelen door de natuur geeft je een groot vrijheidsgevoel en daar word je gelukkig van. In de route-app van Natuurmonumenten kun je routes downloaden en zelf op pad gaan door de natuur van Nationaal Park Schiermonnikoog. In het voorjaar zijn de trekvogelroute en de route door duin en strand zeker aan te raden. Voor families met jonge kinderen is er de familieroute tussen speelnaatuur van OERRR en de Berkenplas. Je kunt de route-app downloaden onder de naam Natuur Routes. In de route-app vind je meer dan 300 wandel-, fiets- en kanoroutes door heel Nederland.

Fatbike tours

Met een speciale Fatbike kan je komen waar je met een normale fiets niet kan komen! Creatief avonturier Erwin Zantinga neemt je op deze sportieve tocht mee langs de uitgestrekte natuur van het eiland. We maken deze tour in de voetsporen van de voettocht die Erwin in 2018 heeft gemaakt, langs alle strandpalen van Schiermonnikoog. We fietsen over graspaden in de duinen, over het uitgestrekte strand en nemen kleine paadjes in de kwelders. Onderweg vertelt Erwin spannende verhalen over zijn reis, maar ook over de natuur en cultuur van het eiland.

Op de grens van wad en kwelder

Soms is het zee, soms is het land. Het landschap langs de zuidelijke rand van het Rif is getekend door overgangen – van wad naar strand, van nat naar droog, van kaal naar begroeid. Tijdens deze zwerftocht maak je kennis met het leven in en op de wadbodem, maar ook met enkele typische kwelderplanten en hun bijzondere aanpassingen aan het leven in een zoute omgeving.

Virtuele excursies

Omdat we vanwege de coronamaatregelen niet alle excursies kunnen geven die we normaalgesproken geven, hebben we nu ook virtuele excursies! De gidsen van het Nationaal Park hebben al verschillende excursies op video opgenomen. Zo gaan ze op zoek naar de grote grazers die op Schiermonnikoog rondlopen, graven ze schelpen op uit de wadbodem, wandelen ze door bos en duin, en speuren ze het strand af naar leuke strandvondsten. Elke excursie bestaat uit meerdere afleveringen van een paar minuten. Er zullen zeker nog nieuwe excursies volgen.

Als je de QR-code scant, kom je rechtstreeks bij de virtuele excursies terecht. Laat je meevoeren over het wad, door het bos, op duinsafari, of naar het weidse Schiermonnikoogse strand!

Schiermonnikoog begint bij Het Baken

Informatiecentrum Het Baken

Vanaf mei 2021 heten Natuurmonumenten en VVV Schiermonnikoog je van harte welkom in informatiecentrum Het Baken, jouw startpunt om het eiland Schiermonnikoog goed te leren kennen.

Het Baken is dé plek voor het boeken van (natuur-) excursies, activiteiten en accommodaties. Natuurlijk kun je er ook terecht voor algemene informatie over Schiermonnikoog met haar rijke cultuurhistorie, authentieke bezienswaardigheden en prachtige flora en fauna van het Nationaal Park.

In de tentoonstelling maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van het Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Sta oog in oog met zeehond en lepel, bewonder de sterrenhemel boven het eiland, bestudeer de unieke flora en fauna en ervaar de seizoenen op Schiermonnikoog. Niet te missen zijn de grote maquette van het eiland en de vertrek- en aankomsttijden van vogels; Schiermonnikoog is immers dé hotspot voor vogelliefhebbers.

Ook vind je in de winkel van Het Baken Wadden- en streekproducten, souvenirs, speurtochten en de mooiste wandel- en fietsroutes van Schiermonnikoog.

Laat je in het nieuwe informatiecentrum inspireren over de unieke natuur van het Nationaal Park en ervaar het eilandgevoel. Het team van Natuurmonumenten en VVV staan er met veel expertise en plezier voor je klaar.

Informatiecentrum Het Baken Natuurmonumenten VVV Schiermonnikoog

Reeweg 9
0519-531233
hetbaken@natuurmonumenten.nl
info@vvschiermonnikoog.nl
info@np-schiermonnikoog.nl
www.vvschiermonnikoog.nl
www.natuurmonumenten.nl/
schiermonnikoog
www.np-schiermonnikoog.nl

Openingstijden
maandag t/m zaterdag
09:00 - 17:00 uur
zondag 10:00 - 14:00 uur

Toegang
Gratis

Het Baken zal in de loop van dit voorjaar haar deuren openen. Bij het ter perse gaan van deze krant is de precieze datum van opening nog niet bekend.

Huisregels in verband met corona
Vanzelfsprekend houdt informatiecentrum Het Baken zich aan de richtlijnen van het RIVM. Het aantal mensen dat tegelijk naar binnen kan is beperkt, en we vragen iedereen om zich te houden aan de volgende huisregels:

- draag een mondkapje
- houd 1,5 meter afstand tot iedereen die niet bij je eigen gezin hoort
- houd rekening met het maximum aantal bezoekers dat in het gebouw aanwezig mag zijn
- desinfecteer je handen als je Het Baken binnenkomt
- betaal het liefst met pin of telefoon
- volg in de expositie de looprichting die is aangegeven op de vloer
- volg eventuele aanwijzingen van de medewerkers van Het Baken op

Feestelijke openingsweek

De teams van VVV Schiermonnikoog en Natuurmonumenten zijn heel blij dat ze vanaf dit voorjaar samen onder één dak te vinden zijn in het nieuwe informatiecentrum Het Baken. Een proces van steeds intensievere samenwerking heeft uiteindelijk geresulteerd in een prachtig gebouw met een gloednieuwe expositie. Voortaan kun je met al je vragen over Schiermonnikoog aan hetzelfde loket terecht.

Als alles volgens plan verloopt, opent Het Baken eind april haar deuren. Dat moet natuurlijk gevierd worden! Daarom krijgt de meivakantie in Het Baken een feestelijk tintje. We organiseren extra activiteiten, voor alle bezoekers is er iets lekkers en voor de kinderen is er een OERRR-tas vol met leuke kleurplaten, natuurknutsels en buitentips. Bovendien kun je meedoen aan een quiz met als hoofdprijs een weekje vakantie bij Landall Vitamaris op Schiermonnikoog!

Vanzelfsprekend houden we ons bij de feestelijkheden aan de coronamaatregelen. Bij het ter perse gaan van deze krant is nog niet precies bekend welke maatregelen er begin mei gelden. We hopen dat we in de meivakantie in ieder geval open zijn. Wel zal het aantal mensen dat tegelijkertijd naar binnen kan beperkt zijn. Ook voor het organiseren van activiteiten zijn we afhankelijk

van de situatie van het moment. Het precieze activiteitenprogramma vind je op de websites van Natuurmonumenten en VVV Schiermonnikoog. En houd voor het laatste nieuws over de opening van Het Baken ook de sociale media van VVV, Natuurmonumenten Schiermonnikoog en Nationaal Park Schiermonnikoog in de gaten!

Wijnen & delicatessen aan de Middenstreek

Met de paplepel ingegoten, zolang Maud zich kan herinneren zijn haar ouders bezig met wijn en eten.

Begonnen bij haar ouders in de Marlijn en daarna als vast gezicht in de bediening bij De4dames, met inmiddels 8 jaar horecaervaring. Na 2 jaar de vraag beantwoord te hebben of zij één van De4dames is, heeft ze besloten dat zij DE dame moet worden in haar eigen zaak. In het pand waar haar opa en oma vroeger al een winkel hadden, start

zij een permanente wijnwinkel waar wijnen uit eigen import, delicatessen als visconserven en oesters verkocht gaan worden.

Het pand wordt gedeeld met Schier-fashion. Aan de linkerkant heeft Anja Brands nog steeds haar kledingwinkel en aan de rechterkant zal Maud de wijnwinkel gaan vestigen. De naam van de nieuwe wijn winkel is nog niet bekend bij het ter perse gaan van deze krant.

Schiermonnikoog borrelt en bruist van de nieuwe initiatieven! Op pagina 7 kan je lezen over de nieuwe vacature website en het verbouwde Dorpshuis.

Ook op de Kunst & Cultuur en Strandpagina kom je vernieuwingen tegen.

En dat is dus nog niet alles. Lees hier over vier nieuwe winkels én een nieuw atelier op Schiermonnikoog!

Bakkersechtbaar Donders volgt hun hart

Nienke en haar man Iwan Donders kregen aan het begin van dit jaar de kans om de bakkerij aan de Middenstreek waar zij al jaren werkten, over te nemen.

Iwan en Nienke schreven samen een bedrijfsplan en gingen aan de slag. Ze willen niets liever dan het bakkersvak uitdragen. Vanuit maatschappelijk oogpunt vinden ze het belangrijk dat er een ambachtelijke bakkerij op het eiland is. De vorige bedrijven waar Iwan heeft gewerkt zijn tot twee keer toe uitgeroepen tot beste banketbakker van Nederland en zijn kennis en vakmanschap zijn dan ook zeker terug te vinden in het assortiment. De komst van een nieuwe broodstraat maakt dat het broodbakken

minder intensief wordt en dat er dus meer tijd over is voor banket. Nienke vertelt geheimzinnig over de nieuwe koekjes die ze hebben ontworpen. Kom gauw langs en haal een heerlijk desembrood, een coffee-to-go en iets lekkers voor erbij! Dit ondernemende en

nuchtere stel wil graag de snoepwinkel onder de bakkers worden en bruist van de ideeën over samenwerking met de eilander horeca, het laag houden van de ecologische voetprint en zet met hun team graag de schouders eronder!

Lytje Kleur aan Zee

Kleur aan Zee, duurzame concept store op Schiermonnikoog, heeft er een zusje bij!

Even gezellig als je van ons gewend bent, met mooie basics van StreetOne en Only&Sons, een aantrekkelijke outlet en een hoekje 'tweede kans', met unieke previously owned items. Ook voor leuke cadeautjes en inspiratie kun je bij ons terecht. We zitten aan de Reeweg 8, tegenover Het Bakken, de eerste stop vanaf de boot!

Fietswinkel Soepboer

Naast het verhuren, repareren en onderhouden van fietsen is Fietsverhuur Soepboer de afgelopen tijd ook druk bezig geweest met het verbouwen van de winkel aan de Paaslandweg.

Ze hadden graag de 'vernieuwde deuren' voor je geopend, maar dit 'real life' bezoekje moet in verband met de lockdown nog even op zich laten wachten. Tijdens deze lockdown worden de

bestelde artikelen veilig bij je langgebracht of verstuurd! In de winkel vind je onder andere gerecyclede fietstassen en zadelhoesjes, fietsbellen, fietsslots, fietshelmen, fietsmanden, onderhoudsetjes voor je fiets, schoonmaakspullen en specifieke accessoires voor je mountainbike. Maar ook diverse warme, authentieke kleden voor op je (houten) vloer of in je stoel en winteraccessoires zoals sneeuwscheppen en sleetjes.

Atelier 'Touch Of Heaven'

Het atelier op de eerste etage aan de Willem Dijkstraat 16 heeft een prachtig uitzicht over het wad. In het atelier vind je schitterende (handgemaakte) creaties van Rebekka.

Unieke, zelf ontworpen verzameldieren (teddyberen, honden, konijnen, etc.), chique damestassen (geborduurd met o.a. parels, strass, kralen en pailletten), mooie broches en werkelijk unieke 'kra-

lenschilderijen'. Rebekka stond meerdere malen in het AD met haar creaties, stond op internationale beurzen en haar verhaal, creaties en ontwerpen zijn regelmatig te vinden in internationale vakbladen. Nieuwsgierig geworden? Komt dan eens, geheel vrijblijvend, een kijkje nemen. Het atelier is geopend wanneer het bord buiten staat. Informeer ook naar de gezellige basiscursus 'teddybeer maken'.

VERRUIM JE BLIK

EEN DAG COACHING OP SCHIERMONNIKOOG

VAAR TERUG MET NIEUWE INZICHTEN EN IDEEËN
OPGEFRIST - UITGEWAAID - STERKER

HENNO HOGERVORST

TEL. 06 245 00 485

INFO@VIPZONDERFRANJE.NL

WWW.VIPZONDERFRANJE.NL

VIP
zonder franje

Us Eilaun Taxi

Twisken rif en balg mooi us eeuwderwoois

Nieuw op het eilaun maar zeker geen vreemde,
Us Eilaun Taxi brengt je naar je huis weg van thuis!

Personen
vervoer

Bagage
vervoer

Groeps
vervoer

Aanhanger
vervoer

Rolstoel
vervoer

Trouw
vervoer

Reserveer alvast
uw rit met ons!

☎ 0519-531010

www.useilauntaxi.nl

Bereikbaar van 7:00 tot 24:00 uur

SCHIER LINNEN

linnenverhuur

gemakkelijk
online bestellen en betalen

voordelige linnen-
& vakantiepakketten

altijd op locatie bezorgd

www.schierlinnen.nl

*Gezellig bruin café in het centrum van het dorp, met groot terras.
Waar u kunt lunchen, dineren of genieten van onze lekkere speciaal bieren.*

Café It Aude Beuthus Nieuwestreek 6 Schiermonnikoog

EXCURSIES

Schelpenmuseum Paal 14 biedt in samenwerking met de VVV verschillende excursies aan. Gemiddeld duren de excursies zo'n 2 uur. Het startpunt van de excursies is bij het VVV-kantoor.

Wadexcursie

Schepnet en greep gaan mee om wormen, weekdieren, garnalen en vissen te vangen en te bekijken. Nodig: laarzen (te huur bij het Bezoekerscentrum) of hoge gymschoenen en een fiets.

Begin maar met goede wandelschoenen

Wandelcoach Jacqueline Mulder neemt haar cliënten regelmatig mee voor een stevige wandeling over het eiland. Voor de VVV gaat ze graag met gezelschappen van 1 tot 12 personen op een andere ontdekkingsstocht. Jacqueline reisde solo met haar rugzak naar onder andere Tasmanië en Thailand en liep de pelgrimstocht naar Santiago de Compostella. Ze woont sinds 1991 op Schiermonnikoog en kan je veel vertellen over het leven, wonen en werken op Schiermonnikoog, hoe is het geregeld met huisvesting, hoe is het sociale leven, hoe kom je aan je inkomsten? Is het nou echt zo romantisch om op een eiland te wonen? Je mag haar alles vragen tijdens de wandeling.

Cultuurhistorische Dorpswandeling

Leer Schiermonnikoog op ludieke wijze kennen tijdens de cultuurhistorische excursie. Onder leiding van eilander-gids Arend Maris krijg je alles te weten over het heden en verleden van Schiermonnikoog. Hij kan prachtige verhalen vertellen over Schiermonnikoog. In ongeveer 2 uur tijd wandel je onder begeleiding over us Lytje Pôle.

Strandpalenwandeling

Bij de VVV kun je een wandeling van 8 km boeken langs strandpalen en bijzondere plekken waar je niet zo gauw zou komen. Langs de kust van Schiermonnikoog staan talrijke strandpalen. Het lijkt wel alsof het eiland door die palen is 'vastgeprikt in de Waddenzee'. Toch was dat niet de functie van de strandpalen. Strandpalen staan al sinds 1868 op Schiermonnikoog en ze waken sindsdien over de kust en over de mensen op dit eiland. Omdat de strandpalen er al zo lang staan en de meest barre weersomstandigheden hebben overleefd, heeft gids Harry Alers ze benoemd tot 'Trouwe wachters op Schiermonnikoog'.

Coronamaatregelen

Vanzelfsprekend nemen we tijdens de excursie de richtlijnen van het RIVM in acht. We vragen de deelnemers zich te houden aan de volgende huisregels:

- ga niet mee op excursie als je griepig bent of verkouden
- houd anderhalve meter afstand tot iedereen die niet bij je eigen gezin hoort
- hoest of nies in de elleboog
- houd je altijd aan de aanwijzingen van de gids
- draag een mondkapje als daar om wordt gevraagd

Natuurexcursies Paal 14

Thijs de Boer, strandjutter in hart en nieren en bovendien eigenaar van Schelpenmuseum Paal 14 heeft een aantal fantastische excursies waar je je voor aan kunt melden. Zijn aanbod bestaat uit de volgende excursies: Wadexcursie, Leer het eiland fietsend kennen,

Leer het eiland wandelend kennen, Vogels kijken voor beginners en Jutten & schelpen zoeken. Voor sommige excursies is een fiets nodig en/of een verrekijker, welke je bij de VVV kunt huren. Wanneer je met Thijs onderweg bent, leer je al gauw de geheime en schatten

Jan Loman

De fietstocht 'in het spoor van Jan Loman' voert langs diverse werken van Jan Loman op heel verschillende locaties op Schiermonnikoog. Jan Loman heeft in 1967 al het logo 'Wees wijs met de Waddenzee' van de Waddenvereniging ontworpen. Een gestileerde meeuw met rode zon en een gebogen horizon. Loman was landmeter van beroep, maar kunstenaar in hart en nieren. Hij heeft

steeds een sterke band onderhouden met het Waddengebied en in het bijzonder met het eiland Schiermonnikoog. Zijn as is na zijn overlijden in 2006 uitgestrooid op het strand van zijn geliefde Schiermonnikoog. Op diverse plaatsen op Schiermonnikoog heeft hij stenen laten plaatsen met voor die locatie gemaakte haiku's (Japanse dichtvorm). Bijvoorbeeld in de vuurtoren.

Wist je dat...

je op pagina 23 de natuuractiviteiten van het bezoekerscentrum kunt vinden?

Scan QR-code voor totaaloverzicht

Alle onze excursies zijn te boeken/reserveren aan de balie en via vvschiermonnikoog.nl

Soepboer Rijwielverhuur

Keuze uit 4000 fietsen.

U vindt ons op de veerdam
en bij de eerste bushalte in het dorp,
50 meter achter het VVV-kantoor.

tel 0519-53 16 36 www.fietsverhuursoepboer.nl email: info@schierfiets.nl

SCHIER GLAS

www.schierglas.nl

06-12 89 68 92

- └ glasbewassing
- └ schoonmaak
- └ huismeester
- └ hogedrukreiniging
- └ groenvoorziening
- └ vloeronderhoud
- └ sneeuwruimen

Familierestaurant Het Wantij

Langestreek 11
Schiermonnikoog
0519 531 526
info@hetwantij.nl
[/hetwantijschiermonnikoog](https://www.facebook.com/hetwantijschiermonnikoog)
[@hetwantij](https://www.instagram.com/hetwantij)

*Waar verschillende
stromen samen komen!*

www.hetwantij.nl

Open Atelier
KunstFaam

Bij open atelier KunstFaam
maken en verkopen we kunst,
bieden we handgemaakte producten
van andere makers aan
en geven we workshops.
Voor de creatievelingen, die liever
zelf aan de slag gaan,
zijn er bij KunstFaam ook diverse
schilders- en tekenmaterialen
te verkrijgen.

Kunstfaam

Badweg5 - www.kunstfaam.nl - 0615377415

EVEN HELEMAAL TOT RUST KOMEN

In één van onze
dertien prachtige
vakantiehuisjes
op schiermonnikoog

WADDENRUST

www.vakantiehuisjeswaddenrust.nl

info@vakantiehuisjeswaddenrust.nl

06-30066518 of 06-11205200

Vrouwe Jakoba

SCHIERMONNIKOOG

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

- Pizza's
- Pasta's en lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenu's

Badweg 4

0519 - 53 11 73

ook op zondag open

Dekt u alvast de tafel...

www.vrouwejakoba.nl

BOUW/KLUS/INSTALLATIE/
SCHILDER BEDRIJVEN

Klusbedrijf D. Dam

tel. +31 6-20632378

Bouwbedrijf Dijkstra

tel. 0519-531762

Installatiebedrijf Vlasma

tel. 0519-531345

Schier Schilders

tel. 0519-531082

ETEN & DRINKEN

Café It Aude Beuthûs

Nieuwestreek 6, tel. 0519-531460

www.cafeboothuis.nl

Cafetaria De Halte

Reeweg 4, tel. 0519-531256

www.schiermonnikoog-horeca.nl

De Koffiekajuit

Langestreek 17, tel. 0519-532075

www.smakelijkschier.nl

Tox Bar

Reeweg 7, tel. 0519-531373

www.toxbar.nl

Drink- & Eethuis De Berkenplas

Pr. Bernhardweg 1, tel. 0519-531570

www.schiermonnikoog-horeca.nl

Familierestaurant 't Wantij

Langestreek 11, tel. 0519-531526

www.smakelijkschier.nl

Hotel, wijnbar & bistro De4dames

Langestreek 9, tel. 0519 531133

www.de4dames.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17, tel. 0519-531218

www.hotelduinzicht.nl

Hotel Graaf Bernstorff

Reeweg 1, tel. 0519-820050

www.bernstorff.nl

Hotel Van der Werff

Reeweg 2, tel. 0519-531203

www.hotelvanderwerff.nl

Hotel Brasserie Brakzand

Langestreek 66, tel. 06-13257673

www.brakzand.nl

Restaurant Noorderlicht

Middenstreek 3, tel. 0519-346616

Havenpaviljoen Wad Anderz

Reeweg 27, tel. +31 519-700205

www.wadanderz.nl

MUSEA

Rariteitenkabinet Gribus

In de receptie van It Aude Kolonyhûs aan de Badweg vind je de Gribusmannetjes die de afgelopen jaren op allerlei festivals in oude caravans hebben rondgereisd.

Ook kom je hier een draak op sterk water tegen. Deze is ooit door Martin Roemers, zoon van de vuurtorenwachter, vlakbij bij de vuurtoren is gevonden. Verder vind je hier de oude typemachine van Graaf von Bernstorff, geschonken door Auke Talsma, de kapiteinspet van Klaas Visser, blikseminslag, rariteiten van Stones fan en eilandgek Boudewijn Buch, de aorta van een potvis, de hele walvisvangst op de Willem Barentsz levendig in beeld gebracht en nog veel meer. Kom je verwonderen en verbazen!

www.itaudekolonyhus.nl

Bunkermuseum Schlei

Dit museum is gevestigd in de Seeburgbunker aan het einde van de Prins Bernhardweg (voor het strandpaviljoen de Marlijn naar links, bij het kanon). Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd vanuit deze bunker de radar informatie doorgeseind naar de vliegbasis Leeuwarden waar jagers van de Luftwaffe gestationeerd stonden. Het Bunkermuseum Schlei heeft nog twee bunkers opengesteld. De eerste is een kleine munitiebunker op de hoek bij het Westerhofpad. De tweede is de aggregaat bunker van de stelling Schlei en staat rechts voor de fietsenstalling aan het eind van de Prins Bernhardweg. Hierin o.a. een aggregaat dat er in de Tweede Wereldoorlog ook heeft gestaan. Bunkermuseum Schlei heeft verschillende voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog tentoonge-

steld in de theetuin van Hotel van der Werff, direct achter muziekkoppel het Beukenootje. Het bunkermuseum wordt geëxploiteerd door de Stichting Bunkermuseum Schlei. De stichting heeft tot doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van goederen en kennis over de Tweede Wereldoorlog op het eiland Schiermonnikoog.

Meer informatie: info@bunkermuseum-schlei.nl of bel 0519-531701

Cultuurhistorisch museum

't Heer en Feer is wegens een verbouwing uitgeweken naar Nieuwestreek 7 en heeft daar tijdelijk een cultuurhistorisch museum ingericht. De locatie is geheel in lijn daarmee. Hier stond ooit de zeevaartschool, vanaf 1872 tot 1934 van groot belang voor het eiland.

Het was de enige school voor voortgezet onderwijs. In het museum is uiteraard veel aandacht daarvoor. Wil je er meer over weten? Arend Maris beschrijft in 'De zeevaartschool van Schiermonnikoog' op verhalende wijze de rijke historie ervan.

Schelpenmuseum PAAL14

Aan het Martjeland ligt Schelpenmuseum Paal 14, hier kun je schatten uit verschillende wereldzeeën als schelpen, barnsteen, botten, scheepswrakken en nog veel meer bewonderen. Het Schelpenmuseum heeft boekjes over de vogels, planten, schelpen, vlinders en paddenstoelen van Schiermonnikoog uitgegeven en er zijn originele souvenirs te koop zoals barnsteen van Schiermonnikoog en strandvondsten in lijstjes of op strandhout. Nieuwsgierig geworden? Kom langs om de schatten uit de zee te bewonderen en daarna zelf op pad te gaan!

Op de hoogte blijven?
Volg ons ook op Facebook:
fb.com/eilandschiermonnikoog

Openingstijden

Scan de QR-code voor actuele museum informatie i.v.m. corona maatregelen.

Tussen bos en branding

Sprookjes van zingende zeesterren – een slimme haas en een heel ongewone ontmoeting. Verhalenvertelster Susanne Ulke en percussionist Wendy Swart nemen jullie in het voorjaar met veel passie mee op een bijzondere reis.

Door oceandrum, cajon, didgeridoo en sansula begeleid komen de verhalen tot leven. Midden in de natuur kunnen jullie genieten van een programma dat iedere keer opnieuw ontstaat. Jullie wandelen of fietsen naar het einde van de Badweg waar het avontuur begint. Op het strand lopen wij samen

naar paal 5, daar staat alles klaar wat wij voor onze reis nodig hebben: thee en koekjes, instrumenten en kussentjes en natuurlijk het heerlijke uitzicht op zee en bos!

Benieuwd? Kom mee en ga luisteren, lachen of misschien zelfs meedoen. Kinderen vanaf 5 jaar mogen ook mee op deze excursie van ruim 2 uur. Voor iedereen die van geheimzinnige en fantastische reizen houdt. Start van het programma is vanzelfsprekend afhankelijk van de geldende coronamaatregelen en er wordt rekening met het weer gehouden.

SJain Kunstfestival 2021

Een festival waarin met name aandacht wordt besteed aan de kunstenaars die op het eiland wonen, werken of er met grote regelmaat verblijven. Het thema voor 2021 is 'Het losse land'. Vanaf het eiland noemen we Nederland vaak 'het vaste land' of 'de wal'. 'Het losse land' staat voor de beweging waar het eiland zich constant in bevindt. Waar zien de eilander kunstenaars beweging in het landschap van Schiermonnikoog? Vanwege de coronamaatregelen en onder andere het niet kunnen waarborgen van de anderhalve meter maatregel heeft de

organisatie het kunstfestival verschoven naar 11 tot en met 19 september 2021. Noteer deze data dus alvast! Kijk voor meer informatie op www.sjain.nl

Avonturieren met verf en materie

Ga twee dagen op een creatief en artistiek avontuur in de bus op het strand! De schildersbus van Atelier Schier heeft voor de gelegenheid Joke Ket uitgenodigd.

Joke is naast beeldhouwer en schilder vooral een heel aardig mens. Joke maakt fysieke vergezichten van het waddengebied. Hierin verwerkt ze materie van de plek die ze vastlegt: klei, zand, schelpjes, takjes. Haar schilderijen houden het midden tussen beeldhouwwerk en schilderkunst.

Vanuit de bus stap je de eerste dag zo het strand op, op zoek naar bijzondere materie die je kunt verwerken in jouw schilderij. Denk aan zeewier, kleine schelpjes, krabbescharen etc. En natuurlijk ook het zand dat volop aanwezig is. Terug in de bus ga je aan het werk en maak je een compositie op papier. In de ochtend van de tweede dag maak je het onderschilderij dat je in de middag

uit gaat werken. Voor de inwendige mens wordt gedurende deze twee dagen goed gezorgd.

De maximale groepsgrootte is 6 personen. Je gaat naar huis met een tas met daarin je eigen werk en de wetenschap dat je in deze workshop iets waardevols hebt geleerd!

Schetsen op Schier

Een schets-tweedaagse met Trudy Beekman op Schier begint bij de schildersbus van Atelier Schier. Deze workshop gaat niet alleen over leren schetsen en tekenen. Want volgens Trudy is schetsen een levenshouding. "In die levenshouding kan je enorm genieten en heel veel geluksmomenten creëren. Daarnaast brengt het rust die je altijd weer kunt oproepen, door vorm te geven aan een idee. Het is een prachtige combi van filosofie, (levens-) kunst en natuur." De tekening zelf is niet van belang. Wat telt is dat je er bent, op de plek en in het moment. Je geniet, ziet en kijkt.

Wat valt je op? De schets is niet bedoeld om uit te werken, de bladzijde is een herinnering aan het moment waarop je even de tijd probeerde stil te zetten. En zo maak je een schetsboekje vol momenten en herinneringen, helemaal van jezelf, voor jezelf. Een mooier cadeau kan je toch niet krijgen? De technische kennis van het tekenen en de kennis van biologie zijn een mooie extra. Trudy gaat je uitleggen hoe het zit met 'genieten' en je leert haar basismethode van schetsen, daarin vertelt ze je over 'De Mierenwandeling' en de theorie van 'Vindsels'. Alles gaat over leren kijken en aandacht.

*Fier, heel fier fan't drokke livven,
Mooi de gotte see ferbeeuw,
Lei in plak, dat us so nooi is,
Dat is us gebeurtegreew.
Tichtby wer de brauning klond're,
Op'e banken feur de waal,
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.*

Ver, heel ver van het drukke leven
Met de grote zee verbonden
Ligt een plek, die ons zo dierbaar is
Dat is onze geboortegrond.
Dicht bij de klotsende branding
Op de banken voor de wal
Horen wij de eerste klanken
Van onze mooie moedertaal.

HET EILANDER VOLKSLIED
Tekst: Lammert Wiersma

Wist je dat...

Kijk ook op pagina 20 voor exposities in het Bezoekerscentrum

WINKELN

De openingstijden van de winkels zijn duidelijk zichtbaar aangegeven op de winkeldeuren.

Bakkerij Donders

Middenstreek 12, tel. +31 (0)519-531265
www.bakkerijdonders.nl

Boekhandel Kolstein

Middenstreek 38, tel. 0519-532239
www.kolstein.nl

Drogisterij en kledingwinkel Streek 56

Langestreek 56, tel. 0519-531962
www.streek56.nl

Eetwinkel Vrouwe Jakoba

Badweg 4, tel. 0519-531173
www.vrouwejakoba.nl

Lifestylewinkel Kleur aan Zee

Langestreek 17, tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Kledingwinkel Schier Fashion

Middenstreek 29, tel. 0519-531293

Kado en woonwinkel 'T Wente

Langestreek 64, tel. 06-17252628
www.t-wente.nl

Pottenbakkerij Hjirre

Middenstreek 27
www.aleidablom.exto.nl

Snoepwinkel 't Peperhúsjen

Middenstreek 42, tel. 0519-531158
www.peperhusjen.nl

Supermarkt SPAR Brunekreef

Middenstreek 2, tel. 0519-531254
www.sparbrunekreef.nl

Doe-het-zelf winkel Dijkstra

Noorderstreek 26, tel. 0519-531762
www.bouwenopschier.nl

Kwekerij De wilde Akelei

Reeweg 3a, tel. 06-24500485
www.dewildeakelei.nl

VVV Schiermonnikoog Shop

Reeweg 5, tel. 0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Lytje Kleur aan Zee

Reeweg 8
www.kleuraanzee.nl

Wijnwinkel Moody's

Middenstreek 29, tel +31(0)6-12336067
www.de4dames.nl

Cultuurhistorie

Over de cultuur op het eiland wordt veel geschreven. Je zou er een boekenplank mee kunnen vullen.

Ieder jaar brengt de cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer een themanummer uit met onderwerpen als WO II, de aanleg van de waterleiding en een eeuw lang toerisme. Het leven op het eiland wordt per jaar vastgelegd in het zogeheten Jaarboek en er is een cultuurhistorisch tijdschrift. De vereniging beschikt in het museum aan de Nieuwestreek 7 over een ruime collectie. Een wandeling door het oude dorp, een bezoek aan het museum? Je hoeft er je stoel niet voor uit te komen. Een goede leeslamp en eventueel ook een leesbril voldoet.

Glans op het wad

Identiteit van de eilanden in woord en beeld. Liefhebbers van de Waddeneilanden kunnen hun hart ophalen aan het onlangs verschenen 'Glans op het Wad'.

Auteur Dick Hoekstra, die ook de talrijke foto's voor zijn rekening nam, beschrijft daarin de geschiedenis van de vijf Nederlandse Waddeneilanden en hun bewoners. Op zoek naar een 'eilandidentiteit' onderzocht hij de geografische, politieke en sociale ontwikkelingen op de eilanden, die een roeriger geschiedenis achter de rug hebben dan menig toerist (en bewoner!) vermoedt.

Het verleden is op alle eilanden nog goed zichtbaar, onder meer in de vorm van natuur- en rijksmonumenten. Ze dragen bij aan de eilandidentiteit, die je als toerist niet alleen voelt maar ook kunt zien, als je er tenminste oog voor hebt.

Die bewustwording verwoordt de auteur met het verhaal door de eeuwen heen en ondersteunt hij met prachtige foto's van nu.

Liefhebbers van Schiermonnikoog komen in dit boek ook goed aan hun trekken. Er wordt verhaald over de oude dorpen en buurtschappen, de schiere monniken, bakens, vuurtorens en meer.

Er is veel te lezen, maar vooral de rijkdom van alle foto's maakt dat 'Glans op het Wad' een boek is om de tijd voor te nemen. In de teksten geeft Hoekstra veel informatie en schetst hij wat een bezoek waard is als je op een van de eilanden bent. Al met al een geslaagd, rijk geïllustreerd en mooi uitgeven boek over de Nederlandse Waddeneilanden. 'Glans op het Wad' is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middenstreek.

Bibliotheek anno 2021

De bibliotheek en het Dorps-huis zijn al jaren onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zoals je op pagina 7 hebt kunnen lezen heeft het gebouw een mooie metamorfose ondergaan.

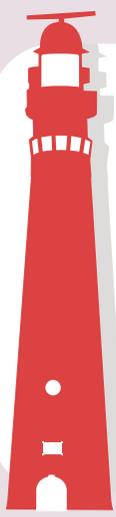
De vernieuwde bibliotheek heeft meer ruimte gekregen. De verdieping aan de achterzijde is namelijk met trap en lift rechtstreeks toegankelijk gemaakt vanuit de bibliotheek. Dat biedt extra ruimte en de bibliotheek is heringericht zodat de kleintjes beneden hun boekjes kunnen uitzoeken, terwijl ouders een krant of tijdschrift lezen of voor zichzelf op zoek gaan naar een mooi boek. De verdieping aan de voorkant is gezellig gemaakt voor de oudere jeugd (vanaf 8 jaar) met computers, zitzakken, leestafels, tijdschriften, boeken en dvd's. De verdieping aan de achterkant is voor volwassenen met literatuur, spannende boeken, een lekkere leesplek en computers en printer. De inrichting die nog dateerde uit de jaren zeventig is helemaal vernieuwd.

In de bibliotheek vind je nu ook het ING-servicepunt. De medewerkers helpen klanten van ING met veel dagelijkse bankzaken zoals het

openen van een betaal- of spaarrekening, het wijzigen van gegevens, het activeren van het mobiele nummer voor Mijn ING en het aanvragen

van internetbankieren. Er zit geen geldautomaat in het ING-servicepunt en geld storten of opnemen is dan ook niet mogelijk.

Schier
monnik
oog
shop.nl

Schierboeken | Schiertruien | Eilandkado's | Souvenirs

Specialist van de Wadden

REACTIEF
BUITENSPORT SCHIERMONNIKOOG

Dé locatie voor Buiten- & Watersport op Schier!

WAT DOE JIJ VANDAAG?
Bij ons op het strand heb je de hele dag vermaak! Denk bijvoorbeeld aan:
Blokarten | Boogschieten | SUP'en | Powerkiten | Kajakken en raften | Bodyboarden | Kite-buggyen | Windsurfen | Laserzeilen | Strandgolven

Meer weten? Kijk op onze website
www.reactief-buitensport.nl

Even bellen? +31621945871

www.bakkerijdonders.nl

Bakkerij
Donders

Middenstreek 12
Schiermonnikoog

KITESURFEN
SCHIERMONNIKOOG

ALTIJD AL WILLEN KITESURFEN?
DIT IS JOUW KANS!

Onze enthousiaste instructeurs leren je in een logische opbouw alles wat je moet weten om zelf te kunnen kiten. Maak van jouw vakantie een uniek avontuur!

Tijdens jouw verblijf op Schier hebben wij het volgende voor je klaar staan: ✈

- Lespakketten van 9, 12 of 15 uren
- Zelf online je les inplannen
- Gloednieuw materiaal inbegrepen
- Opslag voor jouw eigen materiaal

Boek gelijk je cursus op onze website:
www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

SLIJTERIJ TULNER
SINDS 1904

Proef het Lytje
Pôle gevoel!

Bestel en proef Lytje Pôle, Kallemooitje en Kobbeslokje bij de eilander horeca!
Verkrijgbaar bij Vrouwe Jakoba en online op www.slijterijtulner.nl

YOGA
FESTIVAL

SCHIERMONNIKOOG

3, 4 EN 5 SEPTEMBER 2021
WWW.YOGAFESTIVALSCHIERMONNIKOOG.NL

Wad
anderz

• Havenpaviljoen •

DAAR BELEEF JE WAD!

Havenpaviljoen Wad Anderz [Waddenhaven] | Reeweg 25 | 9166 PW Schiermonnikoog
www.wadanderz.nl | 0519-700205

HISTORIE

Cultuurhistorische vereniging

Schiermonnikoog heeft een rijke historie. 't Heer en Feer - cultuurhistorische vereniging - verzamelt, registreert en informeert over het eilander erfgoed d.m.v. exposities, lezingen, een tijdschrift en boekwerken.

De afgelopen jaren vormde het pand aan Nieuwestreek 1, in de volksmond het Koningshuis geheten naar de vroegere bewoner Henk Koning, het dynamisch centrum van de vereniging. Maar nu even niet. Het Koningshuis wordt ingrijpend gerenoveerd om te voldoen aan de eisen van deze tijd. Daarbij wordt het behoud van het karakter zorgvuldig bewaakt o.a. door de keuze van materialen en kleurstelling. Tijdelijk huist 't Heer en Feer aan de overzijde van de Willemshof. 'After corona' kun je er een expositie bezoeken met

thema's uit de eilander historie. Kun je er niet heen, dan is er altijd nog de 'Museumgids in coronatijd'. Al lezend loop je door de hele expositie. Het gidsje is rijkelijk voorzien van fotomateriaal. In de loop van 2021 zal de verbouwing van het Koningshuis afgerond worden, waarna de inrichting nog enige tijd zal vergen. Behalve een huiskamer voor de ontvangst van gasten, een filmzaaltje en een expositieruimte, zal ook het archief hier een plek krijgen en daardoor beter bereikbaar worden voor geïnteresseerden.

't Heer en Feer gaat het huis delen met andere partijen in het dorp.

Zo wordt het Koningshuis van en voor inwoners en bezoekers van het eiland. De cultuurhistorie zal er gekoesterd en uitgedragen worden.

Jaarboek

Nieuwsgierig naar het leven op Schiermonnikoog? Lees dan het Jaarboek. Daarin wordt in korte hoofdstukken als 'in en om het dorp', 'jeugd', 'historie' en met veel fotomateriaal het eilander leven gedurende een jaar samengevat. Iedere lente verschijnt de editie over het voorbije jaar. Het jaar 2004 werd als eerste op deze manier vastgelegd. Inmiddels is er dus een hele serie Jaarboeken. Verzamel je die, dan verkrijgt je een goed beeld van het wel en wee op Schiermonnikoog van 2004 tot nu.

De eilander taal

Het zijn voornamelijk nog oudere autochtonen die het eilanders spreken. In de streken hoor je het nauwelijks meer. Met die oudere generatie zal ook deze taal verdwijnen...

Toch niet helemaal. Op verschillende manieren wordt de herinnering eraan levend gehouden. Zo is er de serie ansichtkaarten van 't Heer en Feer, geïnspireerd op het leesplankje dat tot in de 50er jaren van de vorige eeuw op scholen werd gebruikt. Geweldig toch wanneer je met een verrekijker speurend naar vogels kunt uitroepen: "Kijk daar, een tomelid!".

Kaperskaart

Op de cover van het tijdschrift van 't Heer en Feer prijkt een bijzondere kaart van het eiland, bekend als de kaperskaart. Opvallend is de kleurrijke en zeer gedetailleerde intekening.

Deze kaart die zich in de collectie van Thresoar te Leeuwarden bevindt, is niet gesigeneerd noch gedateerd. Aanleiding voor discussie over de echtheid ervan. Onderzoek door historici doet vermoeden dat Pieter Wopkes Donama rond 1730 de kaart maakte. Hij woonde op Schiermonnikoog en was opzichter van de betonning en bebakening.

Beide dienden vastgelegd te worden op kaarten, dus niet zo gek dat hij dat gedaan zou hebben.

Bekijk de kaart eens goed. Valt je iets op? Het zuiden zit aan de bovenzijde, het heet dan dat de kaart op het zuiden is georiënteerd.

De historici Dr. H. Feenstra en Dr. M. Schroor publiceerden in het tijdschrift Caert Thresoar (jaargang 39-4 2020) een artikel met daarin hun bevindingen uit onderzoek naar deze en andere kaarten van Schiermonnikoog.

Luitjen Elles, eilander kunstschilder

In de warme tijd van het jaar kun je met zekere regelmaat ergens in een duin iemand vinden met een tekenblok of schildersezel. Het eiland trekt liefhebbers van de schilderkunst aan, maar heeft ook zelf mensen voortgebracht met aanleg daarvoor. Een daarvan is Luitjen Elles. Geboren in 1870 op het eiland in een arm gezin waarvan de vader vroeg overleed, moest hij al jong aan het werk als huisschilder. Daarnaast ontwikkelde hij

zich tot een gewaardeerd kunstschilder. Inspiratie haalde hij uit zijn woonomgeving: boerderijen, huizen, het landschap en schepen op het wad. Behalve op doek schilderde hij op alles wat voor handen was. Kruiken, karton, flessen of schelpen. Hij overleed in Rotterdam in 1954, vrijwel meteen na de verhuizing naar die stad. Het jaarlijkse themanummer van 't Heer en Feer werd in 2011 gewijd aan deze bijzondere eilander.

HULPDIENTEN OP SCHIERMONNIKOOG

KNRM

35 Vrijwilligers en 1 beroepsschipper waken over de wateren rondom het eiland. De reddingboten Koning Willem I, Edzard Jacob en de speciale truck zijn 24 uur per dag paraat.

www.knrm.nl/schiermonnikoog. Ook te volgen via Facebook en Twitter. Veerweg 5, tel. 06-51541970

Politie

Het team op Schiermonnikoog heeft naast de opsporings- en handhavingstaak van de politie ook een hulpverleningstaak bij rampen en ongevallen.

Voorstreek 28 tel. 0900-8844

Op de hoogte blijven? Volg de politie op [face-book.com/politieschiermonnikoog](https://www.facebook.com/politieschiermonnikoog).

GGB de Wadden

Het team van de Grootchalige Geneeskundige Bijstand (GGB) bestaat uit 10 personen, inclusief chauffeurs, en volgt maandelijks trainingen, gegeven door iemand van het RAV. Daarnaast is er 1 of 2 keer per jaar een multidisciplinaire oefening samen met ambulance, brandweer en het ondersteuningspeloton van de brandweer.

Vogelgriep

Ook op Schiermonnikoog is vogelgriep aangetroffen. Vogelgriep is een voor vogels besmettelijke ziekte die bij pluimvee (zoals kippen of kalkoenen) en andere vogelsoorten (zoals duiven, ganzen en zwanen) voorkomt. In zeldzame gevallen kunnen sommige virustypen overgaan van dier naar mens. Dit gebeurt alleen bij direct en intensief contact tussen besmette vogels en mensen.

Raak dode vogels niet aan!

Door vogelgriep kunnen er dode vogels op het strand, langs de waddendijk, in sloten, etc., liggen. Raak deze vogels niet aan en jaag grote groepen vogels niet op. Laat uw hond ook aangeliend op het strand en langs de waddendijk, zodat deze niet in aanraking komt met de vogels. Dagelijks worden het strand en de waddendijk gecontroleerd op dode vogels. Vogels op het strand, langs de dijk e.d. hoeven niet te worden gemeld. Mensen die dode vogels toch hebben aangeraakt wordt aangeraden om hun handen goed met zeep te wassen en daarna goed af te spoelen. Als iemand binnen twee weken alsnog ziek wordt, is het verstandig om naar de huisarts gaan.

Meer informatie en vragen, kijk op [www. veiligheidsregiofryslan.nl/vogelgriep](http://www veiligheidsregiofryslan.nl/vogelgriep)

Eerste hulp bij zieke zeezoogdieren en vogels

Met klem wordt geadviseerd zieke dieren en vogels wegens gevaar voor ziektes niet zelf te vangen.

Voor vogels kun je bellen met Andries van Guldener, tel. 06-40561342. B.g.g. Bouke Henstra, tel. 06-22189108, Marcel Fennis, tel. 06-51130302 of Rutger van Halm, tel. 06-48795184

Voor zeezoogdieren kun je bellen met Theun Talsma, tel. 06-10761812. B.g.g. Zeehondencentrum Pieterburen, tel. 0595526526

Brandweer

De brandweer op Schiermonnikoog heeft zijn modern uitgeruste kazerne aan de Knuppeldam 8. Het brandweerteam heeft drie voertuigen en bestaat uit veertien vrijwilligers. Ook heeft Schiermonnikoog een

zogenoemd ondersteuningspeloton, bestaande uit vijftien vrijwilligers. Voor brandbestrijding op de Waddenzee wordt samengewerkt met de KNRM.

Ambulance

De ambulancezorg beschikt over een continue bemande ambulance plus een reserveambulance. Wanneer iemand met spoed naar het ziekenhuis moet, kan dit met de reddingboot of met een helikopter. Een patiënt met de diagnose coronabesmetting of bij verdenking hiervan, wordt met de reddingboot van de KNRM naar Lauwersoog gebracht. De reddingboot kan snel

geschikt gemaakt worden voor deze specifieke vorm van vervoer. Helikopters zijn de laatste tijd landelijk veel ingezet voor verplaatsing van patiënten. Uiteraard bestaat de mogelijkheid dat dit soort vluchten de komende maanden door blijven gaan. De keuze welke soort vervoer een patiënt krijgt, is afhankelijk van de urgentie, beschikbaarheid en ook de weersomstandigheden.

ETEN & DRINKEN

Restaurant Noderstraun

Badweg 32, tel. 0519-531940

www.restaurantnoderstraun.nl

Restaurant/ijsalon Ambrosijn

Langestreek 13, tel. 0519-720261

www.ambrosijn.nl

Restaurant/pizzeria De Ware Jakob

Langestreek 46, tel. 0519-531687

www.dewarejakob.nl

Schiermonnikoger Vishandel

Noorderstreek 38, tel. 0519-531743

www.schiermonnikogervishandel.nl

Strandhotel Om de Noord

Badweg 117, tel. +31 (0)519-700200

www.hotelomdenoord.nl

Strandpaviljoen de Marlijn

Prins Bernhardweg 2, tel. 0519-531397

www.demarlijn.com

VERHUUR

Fietsverhuur Schiermonnikoog

Middenstreek 10 en Badweg 6

tel. 0519-531104 / 06-23354618

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Fietsverhuur Soepboer & Schierfiets

Paaslandweg 1 en Noorderstreek 32

tel. 0519-531636

www.fietsenverhuurschiermonnikoog.com

Kindermeubilair

Fam. A. Holwerda

Reddingsweg 38

tel. 0519-531754 / 06-57040314 (vooraf reserveren)

Speluitleen

Langestreek Om de Noord 34

tel. 0519-531016 / 06-29398251

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Linnenverhuur Schiermonnikoog

Langestreek Om de Noord 34

tel. 0519-531016 / 06-52608105

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Schierlinnen

tel. 06-12896892

www.schierlinnen.nl

SCHOONMAAK

Schoonmaakbedrijf Schierglas

tel. 06-12896892

www.schierglas.nl

ACTIVITEITENSTRAND

AtelierSchier

www.atelieschier.com

By Chris op Schier

www.bychrisopschier.nl

Kiteminded

www.kiteminded.com

en te vinden op Facebook en Instagram

Reactief Buitensport

www.reactief-buitensport.nl

SurfClub Schiermonnikoog

omerutger@gmail.com

Strandpaviljoen Paal 3

www.paviljoenpaal3.nl

Yoga aan Zee

www.yogaopschiermonnikoog.nl

Kitesurfen Schiermonnikoog

www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

Kunst Atelier Schiermonnikoog

De vertrouwde gele bus staat weer op het strand! De bus maakt geen ritten meer, maar er zijn nog steeds passagiers. Ze reizen aan de hand van de inspirerende vergezichten en verhalen van het Noordzeestrand. De bus staat vol met verf, kwasten, schilderslinnen en ezels. Ontspannen op je eigen reis, met je blote voeten in het warme zand. Het uitzicht doet de rest.

Wist je dat...

er op Schiermonnikoog tien verschillende soorten orchideeën voorkomen? v

Reactief en Kitesurfen Schiermonnikoog

Coen Bouman mag zich de nieuwe eigenaar noemen van Reactief Buitensport én van Kitesurfen Schiermonnikoog. Coen is geen onbekende van Reactief, want hij is in de afgelopen 10 jaar in meer en mindere mate werkzaam geweest voor de vorige eigenaar, Jan Bert Arends, die in een kleine 30 jaar strandactiviteiten en de buitensport op Schiermonnikoog op de kaart heeft gezet.

Coen is dit seizoen van gestart gegaan met een jong en enthousiast team. De meeste teamleden zijn hun hele leven al verbonden met het eiland en kennen de zee, het strand en de gemeenschap dan ook als hun broekzak. Zo werkt Reactief nauw samen met Lytje Willem en is er goed contact met de scholen op het eiland om ook de eilander jeugd vertrouwd te maken met het spelen op het strand en in de zee. Reactief geeft graag gehoor aan de drang

naar het water van haar klanten. Er kan worden gebodyboard, geraft en in de branding gekajak. De tweede zandbank die pal voor Reactief ligt, zorgt ervoor dat bij laag water uitstekend Kitesurflessen gegeven kunnen worden op het vlakke water. Bij hoogwater kunnen de gevorderden zich helemaal uitleven. Maar ook de strandactiviteiten als blokarten,

kiten, boogschieten, beachvolleybal en kitebuggyen zijn op het menu blijven staan. Nieuw dit jaar is dat er een digitale agenda is gekomen waar je je online aan kunt melden voor de diverse activiteiten. Wel zo makkelijk! En na afloop kun je een drankje halen in de kantine met de ludieke naam 'Strantine'!

By Chris op Schier

Naast blokarten en powerkiten is er nog zoveel meer te doen by Chris op Schier. Denk bijvoorbeeld aan zeevissen, suppen of een spannende expeditie op het strand.

Kom gerust langs waaien. Wil je met een groep komen? Dat kan! Een dag om nooit te vergeten.

Expeditie Robinson liefhebbers kunnen hun hart ophalen, want er komen soortgelijke games waarbij niet alleen je conditie en spierkracht worden aangesproken, maar ook je brein mag worden ingezet! Na afloop ben je welkom lekker te blijven loungen en kan je leuke strandartikelen shoppen op het strand.

Kiteminded

Op de vlinder van Paviljoen Paal 3, aan het einde van de Badweg, vind je kitesurfschool Kiteminded. Met de meest noordelijke kitesurfspot van Nederland voor de deur, is er geen betere plek om te leren kitesurfen dan hier. Heb jij je altijd al eens afgevraagd wat voor een fantastisch gevoel het moet zijn om te kunnen kitesurfen? Dit is je kans. Of je nou wil beginnen met een introductie cursus of vastberaden bent om je certificaat te behalen, iedereen met

een leeftijd vanaf ongeveer acht jaar is welkom om te leren kitesurfen. Dankzij de kleinschaligheid van de school is er veel ruimte voor persoonlijke aandacht. Daarbij werken we uitsluitend met het beste materiaal en ervaren instructeurs. Trek je stoute slippers aan, daag jezelf uit en maak van deze vakantie een onvergetelijk avontuur. Surf naar onze website voor meer info. Even komen aanwaaien kan natuurlijk ook. Wij hebben er zin in! Jij ook?

SurfClub

Surfclub Schiermonnikoog is een vereniging die zich tijdens het seizoen, dat loopt van april tot en met oktober, vestigt op de constructie bij paal 3 op het noorderstrand van Schiermonnikoog. Een aantal fanatieke kitesurfers ontmoeten elkaar daar regelmatig om te genieten van strand, zon, wind en zee. De kitesurfspot valt binnen het gebied van Paal 3 tot Paal 5. Ook niet-eilanders kunnen lid worden van deze vereniging.

ONTSPANNING

Vip zonder franje

We herkennen het allemaal. Een passie die is blijven liggen, dromen die maar niet willen vlotten, een verstoorde work-life balance of twijfel bij een belangrijke keuze.

Henno Hogervorst (1972) kan door zijn ervaringen als buitenjongen, gecombineerd met klimmen in de alpen en het reddingwezen op zee, uitdagingen en vraagstukken op een natuurlijke wijze vormgeven. Hij houdt ervan om ongebaande paden te betreden en op zoek te gaan naar inspiratie. Deze manier van leven heeft geleid tot het unieke coaching programma VIP zonder franje op Schiermonnikoog. Tijdens deze dag ga je samen op pad in het rustige ritme en in de gezonde lucht van het prachtige eiland. Want zoals Henno zegt: "Buiten zijn de antwoorden op veel vragen te vinden." Kijk voor meer info op www.vipzonderfranje.nl

Begin maar

Gecertificeerd coach en tevens NLP Practitioner Jacqueline Mulder (1970) is sinds 1991 woonachtig en werkzaam op Schiermonnikoog.

Bij Begin maar kun je terecht voor individuele (executive) coaching. Jacqueline helpt je op weg met zowel persoonlijke als loopbaan vraagstukken. De kern van haar werkwijze is dat ze jou helpt middels de juiste vraagstelling en oefeningen te komen tot nieuwe inzichten en de ontdekking dat jij de enige bent die de antwoorden heeft op je eigen vragen. Hierbij zet zij onder andere haar kennis en ervaring met Systemisch Werk (ook bekend als familieopstellingen) en Transactionele Analyse

in. Wandelcoaching behoort tot de mogelijkheden, want de natuur kan helend en verhelderend zijn. Maar ook binnen, in de veilige setting van de praktijk van haar eilander huisje vinden cliënten het fijn om met Jacqueline te werken.

Jacqueline reisde in 2019 zeven maanden solo met haar rugzak de wereld over, liep in haar eentje de pelgrimstocht naar Santiago de Compostella (800 km) en woonde en werkte aansluitend ruim een half jaar in haar camper in Zuid-Europa. Begin maar biedt verschillende coach trajecten op Schiermonnikoog aan. Kijk voor meer info op www.beginmaar.nl

18-21 JUNI

Yoga aan Zee

Vanaf Pasen staat Josine weer op het strand voor heerlijke buitenlessen, in de duinen, het bos of op het strand. Dit jaar worden er ook een aantal specials georganiseerd, waaronder een bijzondere yogazeilreis op de Klipper Nova, op en rond het eiland.

Aarde, water, vuur, lucht en ruimte: deze reis brengt je in contact met de elementen op en rond Schiermonnikoog. Maar je ontdekt ook de elementen in jezelf: stroomt het goed? Ben je geaard? Voel je het aan je water? Brandt je vuurtje nog? Natuur yoga roept dat soort mooie vragen op. Je logeert ondertussen op een prachtig zeilschip in de mooiste waddenhaven van Nederland, dus je staat continu in contact met de zee. Daarnaast ook een mooi weekend rond de wisseling van de lente naar de zomer: MIDZOMERYOGA. Een weekend lang jezelf onderdompelen in verschillende yogavormen met

meerdere docenten. Intens genieten van yoga aan zee, in de duinen, van de rust en ruimte op het bijzondere eiland Schiermonnikoog! Zeker in deze tijd is het belangrijk aan jezelf te denken. Deze dagen staan helemaal in het teken van 'vertrouwen'.

Naast yoga en meditatie is er ook genoeg tijd voor jezelf om het eiland te verkennen en je eigen dingen te doen.

Kijk voor meer informatie www.yogaopschiermonnikoog.nl

WELLNESS & GEZONDHEID

Lotus Massage

tel. 06-13551226.

Voetenkracht

tel. 06-16810646

Massing Massage

tel. 06-12952887

Pedicure/manicure

tel. 06-30962569

MindandBodywork

tel. 06-53616833

Anita's Styling Hair & Beauty

tel. 06-11725773

Begin maar coach & organisator

tel. 06-40770269

Vip zonder franje

tel. 06-24500485

Zelfpluktuin

tel. +31(0)6 57967397

Zelfpluktuin

In de Pluktuin 'de Tuin naast de Branding' telen we groente, (klein) fruit, oesterzwammen en bloemen. Dat doen we duurzaam en lokaal. Zaden en plantgoed zijn biologisch.

We gebruiken geen chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest. Je kunt zelf komen plukken en oogsten. Voor wat je plukt, betaal je wat jij het waard vindt. Voor wie dat fijn vindt, is er een richtprijs. Krijg je zin om mee te helpen? Er is altijd iets te doen. Je bent van harte welkom. Je vindt de Pluktuin aan de Heereweg 2h op het perceel ten oosten van boerderij de Branding. Op www.detuinnaastdebranding.nl staat meer informatie en ook wat er nu geoogst kan worden.

Gemeentehuis en gemeenteraad

Het oudste deel van het gemeentehuis aan de Nieuwestreek werd gebouwd in 1857. Nadat het later wit werd geschilderd, kreeg het de bijnaam 'het Witte Huis'. In het Witte Huis bevinden zich de raadzaal annex trouwzaal en twee vergaderkamers. In 2006 kwam er een nieuwe kantoorvleugel, waarin zich het kantoorgedeelte en archief bevinden.

Vóór 1857 vergaderde men in het café van het voormalige recht-, raad- en posthuis van het eiland, op de plaats waar nu Hotel van der Werff is gevestigd. De gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat uit negen leden, afkomstig van de drie plaatselijke partijen: Samen voor Schiermonnikoog, Ons Belang en Schiermonnikoogs Belang. Het college wordt gevormd door de burgemeester en twee wethouders.

Activiteitenstrand

Tussen de strandovergangen Badweg (oostelijk van strandpaviljoen Paal 3) en strandpaal 5 (westelijk van strandovergang Jacobspad) is het toegestaan om onder andere te vliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Vliegelaars: gebruik bij voorkeur een vlieger die geen overbodig geluid maakt, kijk goed uit en zorg ervoor dat u ruim afstand houdt van mensen en dieren. Komt de huifkar in de buurt of zijn er ruiters? Neem dan uw vlieger even in (niet neerhalen). Wandelaars en overige strandgebruikers: het activiteitenstrand op Schiermonnikoog is relatief klein. Omdat dit stuk strand is aangewezen voor het uitvoeren van deze activiteiten moet u zich er dus van bewust zijn dat er snelle voertuigen voorbij kunnen komen. Houd daarmee rekening, zeker met kleine kinderen en loslopende honden. Vanzelfsprekend houden de vliegelaars rekening met u, maar mocht u behoefte hebben aan meer rustig recreëren raden wij aan een ander stuk strand te kiezen.

Drones

Op Schiermonnikoog hebben we liever niet dat je met een drone vliegt. Drones passen niet in het natuurgebied en zij verstoren de rust die wij en onze gasten waarderen. Daarom is het op veel plaatsen niet toegestaan om met een drone te vliegen.

Paardrijden

Voor ruiters en menbers is de folder 'Paardrijden op Schiermonnikoog' beschikbaar met daarin routes en afspraken.

Strandvonder

In alle aan zee grenzende gemeenten wordt het beheer van de strandvonderij uitgeoefend door de burgemeester. U kunt uw vondsten melden bij de politie.

Strandrolstoel

Ook minder validen kunnen optimaal van het eiland genieten. De gemeente stelt gratis speciale strandrolstoelen beschikbaar, te vinden bij strandhotel Noderstraun aan de Badweg en strandpaviljoen De Marlijn aan de Prins Bernhardweg.

Afval

In elke wijk staat een huisvuilcontainer. Hier kunt u groente- en fruitafval, kunststoffen, drankenkartons en metalen in deponeren. Afvalinzamelaar Omrin scheidt dit afval achteraf. De vuilcontainers opent u met een speciale sleutelhanger.

Glas kunt u op meerdere plekken kwijt in glasbakken. Het oud papier wordt iedere eerste woensdagavond van de maand verzameld. Grof huishoudelijk afval kunt u digitaal bij de gemeente aanmelden. Klein chemisch afval wordt viermaal per jaar opgehaald. Bij de inzamelbak in de supermarkt kunt u kleding, batterijen, spaarlampen e.d. kwijt. Helpt u mee Schiermonnikoog schoon te houden?

Algemeen

Meer informatie over de verschillende onderwerpen op deze pagina en meer vind je op onze website www.schiermonnikoog.nl.

Ja, wij willen trouwen... op Schiermonnikoog!

Willen jullie trouwen op het kleinste bewoonde Waddeneiland van Nederland? Dat kan! Beleef hier een onvergetelijke huwelijksdag op een van de breedste stranden van Europa of op een van de andere sfeervolle trouwlocaties. Trouw (overleg de mogelijkheden) op de plek die jullie wensen. Voordat jullie trouwen moeten er een aantal formele zaken worden geregeld. De gemeente Schiermonnikoog is je hierbij graag van dienst.

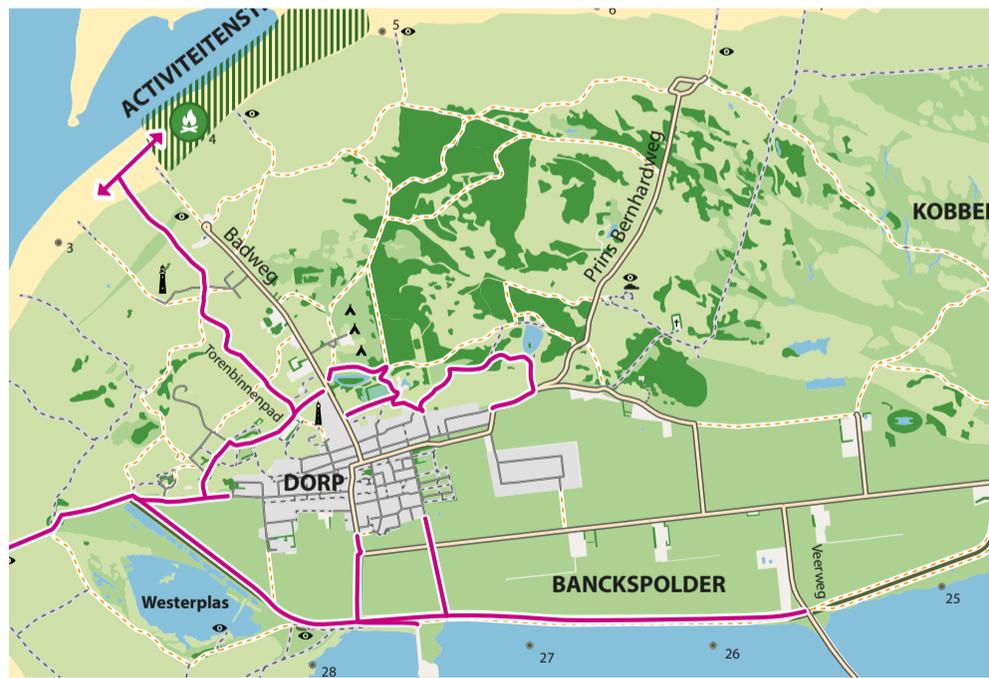
Via onze website www.schiermonnikoog.nl geven wij zoveel mogelijk informatie om jullie voor te bereiden op jullie huwelijk.

Honden

Op het eiland is een aantal routes uitgezet waar u uw hond onaangelynd kunt uitlaten. Deze routes zijn met borden aangegeven (roze lijn op de kaart). Op de rest van het eiland moeten honden aan de lijn. In de Banckspolder graag uw hond aangelynd houden in de periode van 1 maart tot 1 juli. Op Schiermonnikoog geldt een opruimplicht. Dit wil zeggen dat de begeleider van de

hond verplicht is de uitwerpselen van de hond direct op te ruimen. Dit geldt voor de hele bebouwde kom, kinderspeelplaatsen en de paden en wegen buiten de bebouwde kom. Op diverse plekken in het dorpen staan Depodogs met gratis opruimzakjes. De gebruikte zakjes gooit u in de afvalbakken, die overal in en buiten het dorp staan.

Iets kwijt of gevonden?

Op de website www.verlorenofgevonden.nl kunt u alle gevonden en verloren voorwerpen raadplegen en een voorwerp registreren als verloren of als gevonden. Ga naar de Publieksbalie van het gemeentehuis voor meer informatie en/of het aanmelden van een gevonden of verloren voorwerp.

Gemeentehuis
Nieuwestreek 5
Postbus 20,
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-535050
www.schiermonnikoog.nl
postbus20@schiermonnikoog.nl
Op werkdagen uitsluitend na telefonische afspraak geopend van 08:30 tot 12:00 uur.

KERK & RELIGIE

De Sint Egbert Kapel

Het meest noordelijke kerkje van Nederland staat aan de Badweg. Ruim 100 jaar staat de kapel hier al. In het midden van de vorige eeuw was het de kapel die hoorde bij het koloniehuis ernaast.

Uit die periode stammen ook de kruiswegstaties, kleine panelen die het lijdensverhaal van Jezus afbeelden. Ze zijn gemaakt door Zr Martina OCD in de Karmel in Drachten. Bijzonder vanwege de afbeelding van kinderen op elk van de 14 paneeltjes.

Iedere zondag is er een viering om 10:30 uur. De vieringen in de kapel zijn laagdrempelig en eenvoudig. De voorgangers zijn allen vrijwilligers; paters, priesters, pastoraal werkers/werksters, ze komen uit heel Nederland. Vanwege de coronamaatregelen is het aantal deelnemers aan de vieringen beperkt. Met een maximum van 30 personen kunnen we de anderhalve meter afstand garanderen.

Verdere informatie is te vinden op onze website www.sintegbertkapel.nl

Lectio Divina

De Protestantse Gemeente van Schiermonnikoog met gastvrouw Garda Meerdink zal vanaf juni proberen om weer een Lectio Divina aan te bieden. Lectio divina is een spirituele praktijk bij monniken, waarbij Gods Woord aandachtig en indringend wordt gelezen. Samen met broeder Paulus, één van de monniken, zullen we een stuk uit de bijbel lezen. Broeder Paulus begeleidt ook de meditatie.

Uitvaart op Schiermonnikoog

Bij het leven op een eiland hoort ook dat eilanders afscheid moeten nemen van hun dierbaren. Op Schiermonnikoog worden eilandbewoners op de hoogte gesteld van een sterfgeval door middel van een kaart met de mededeling van de dag en het tijdstip van de teraardebestelling c.q. crematie.

Er is op Schiermonnikoog een uitvaartvereniging die het afscheid kan verzorgen. Zij zijn bekend met de plaatselijke gebruiken. De traditie om rond het kerkhof te lopen met de begrafenistoet vindt nog steeds plaats, maar is beperkt tot één keer. Het verkeer wordt tegengehouden door de politie en stilte wordt in acht genomen. Alleen het luiden van de klok verbreekt deze stilte. Voor veel

mensen is het een moment van bezinning; een plechtigheid op zich. Gasten op het eiland wordt verzocht de stoet en de rondgang om de kerk niet te verstoren en stilte te betrachten.

Protestantse Gemeente

Uit het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk is in 2006 de Protestantse Gemeente Schiermonnikoog ontstaan. De Gemeente heeft een eigen predikant, ds. Van Rijswijk.

Er zijn tijdelijk geen kerkdiensten om het risico van verspreiding en besmetting met het coronavirus te voorkomen. Dankzij Henk Hockelman is het mogelijk om via Schiermonnikoog TV, kanaal 22, meditatieve momenten uit te zenden. Met dank aan de gemeente Schiermonnikoog die de camera en geluidsapparatuur faciliteerde. Bij het ter perse gaan van deze krant is nog niet duidelijk of daar in de wintermaanden mee wordt door gegaan.

Kijk op www.kerkschiermonnikoog.nl voor alle actuele informatie met betrekking tot de diensten.

Ds. N.J. van Rijswijk tel. 0519-531269 of N.vanrijswijk@knid.nl

Klooster Schiermonnikoog nu officieel geopend

Op 28 februari 2021 is het nieuwe klooster ingezegend en geopend door de Bisschop van Groningen en Leeuwarden: Ron van den Hout. Na een intensieve verbouwing zijn de Cisterciënzer monniken blij dat ze nu eindelijk hun nieuwe huis mogen bewonen.

De afgelopen vijf jaar hebben de broeders in een pand aan de Langestreek gewoond en de laatste maanden zijn ze met tussenpozen achter elkaar aan verhuisd naar het nieuwe klooster. De abt, broeder Alberic kijkt er naar uit om met zijn medebroeders weer onder 1 dak te kunnen wonen.

Het klooster is kleinschalig en kan maximaal tien monniken en zes gasten herbergen. De monniken en gasten leven afzonderlijk van elkaar in eigen gedeelten. De kapel is wel gemeenschappelijk. In de kloosterkapel kunnen naast de gasten nog tien tot twintig

bezoekers aanschrijven.

Zolang de coronamaatregel van 1,5 meter nog geldt, kan de kapel, naast de zes gasten uit het gastenhuis, nog slechts ongeveer zes bezoekers herbergen. Er is een huiskamer voor de gasten, om elkaar te ontmoeten of een boek uit de boekenkast te lenen. Het klooster ligt aan de rand van het dorp. Zee en strand, duinen, bossen en kwelders zijn vlakbij. Doorgaans is het stil in de directe omgeving van het klooster, maar niet altijd. Het klooster zelf nodigt uit de innerlijke stilte op te zoeken.

Voorzieningen voor gasten

Gasten krijgen een kamer met toilet en douche. Iedere kamer heeft een kleine keuken, zodat ieder voor de eigen maaltijden kan zorgen. Er zijn geen gezamenlijke maaltijden. De monniken hopen zo gauw als mogelijk weer te beginnen met de vertrouwde diensten in de kapel. Kijk voor meer informatie op www.kloosterschiermonnikoog.nl

“

Monnik word je niet, je bent het. Diep vanbinnen schuilt er wel iets van een monnik in elke mens. Tot jij herkent dat dit jouw weg is, even onontkoombaar als God zelf. Als je weg naar ons klooster voert, kom je hier eerst op bezoek voor een ontmoeting waar we elkaar wat leren kennen. Wij zijn rooms katholiek, jij misschien niet. Over dergelijke ontdekkingen valt te praten. Dat kan meerdere ontmoetingen vragen.

HOOG & LAAG WATER

MAART

		HW	LW
25	0:55		-98
do	7:34	69	
	13:36		-93
	20:05	92	
26	2:16		-118
vr	8:51	82	
	14:36		-112
	21:06	107	
27	3:16		-137
za	9:40	94	
	15:30		-128
	21:45	119	
28	5:10		-151
zo	11:30	101	
	17:20		-140
	23:34	127	
29	5:55		-159
ma	12:16	104	
	18:06		-149
30	0:16		-163
di	6:40	106	
	12:56		-157
	18:50	132	
31	0:55		-163
wo	7:21	107	
	13:33		

APRIL

		HW	LW
1	1:41	129	
do	8:01		-159
	14:10	107	
	20:15		-162
2	2:26	121	
vr	8:36		-150
	14:46	105	
	20:51		-158
3	3:04	109	
za	9:15		-139
	15:25	101	
	21:36		-148
4	3:55	94	
zo	9:56		-124
	16:15	95	
	22:30		-133
5	4:55	78	
ma	10:50		-106
	17:25	88	
	23:41		-117
6	6:20	66	
di	12:05		-91
	18:35	86	
7	1:09		-111
wo	7:45	65	
	13:35		-93
	20:00	92	
8	2:30		-123
do	9:05	74	
	14:56		-108
	21:15	104	
9	3:36		-138
vr	10:10	85	
	15:56		-124
	22:10	113	
10	4:35		-148
za	11:01	90	
	16:51		-135
	22:55	117	
11	5:16		-150
zo	11:35	92	
	17:34		-139
	23:34	117	
12	5:55		-147
ma	12:06	94	
	18:05		-142
13	0:00		-145
di	6:25	116	
	12:31		-145
	18:35	98	
14	0:35		-144
wo	6:45	113	
	12:55		-144
	19:05	101	
15	1:09		-148
do	7:16	108	
	13:25		-144
	19:34	101	
16	1:35		-148
vr	7:42	101	
	13:55		-142
	20:00	99	
17	2:00		-145
za	8:06	93	
	14:15		-138
	20:26	96	
18	2:30		-140
zo	8:36	85	
	14:45		-135
	20:56	93	
19	3:10		-136
ma	9:15	76	
	15:25		-129
	21:40	89	
			-129

20	3:54	67	
di	10:00		-118
	16:17	83	
	22:30		-117
21	4:56	58	
wo	11:05		-101
	17:30	80	
	23:44		-106
22	6:40	57	
do	12:14		-91
	18:58	83	
23	1:14		-110
vr	8:05	66	
	13:56		-98
	20:22	95	
24	2:40		-129
za	9:12	79	
	14:56		-116
	21:25	109	
25	3:39		-146
zo	10:16	91	
	15:56		-132
	22:23	119	
26	4:35		-156
ma	10:54	99	
	16:50		-144
	23:06	125	
27	5:25		-161
di	11:44	105	
	17:40		-153
	23:56	127	
28	6:10		-162
wo	12:26	109	
	18:34		-159

14	0:46	100	
vr	6:46		-141
	13:06	106	
	19:06		-141
15	1:15	94	
za	7:15		-140
	13:36	104	
	19:36		-139
16	1:45	86	
zo	7:45		-137
	13:55	101	
	20:06		-136
17	2:19	78	
ma	8:12		-134
	14:35	99	
	20:40		-133
18	3:05	71	
di	8:55		-128
	15:15	96	
	21:25		-128
19	3:55	64	
wo	9:36		-119
	16:10	93	
	22:25		-121
20	5:00	59	
do	10:40		-108
	17:15	91	
	23:30		-117
21	6:06	59	
vr	11:56		-101
	18:30	93	
22	0:44		-121
za	7:29	66	
	13:14		-106
	19:35	101	

7	3:06		-128
ma	9:45	82	
	15:30		-119
	21:45	100	
8	3:56		-130
di	10:15	90	
	16:25		-123
	22:30	100	
9	4:36		-131
wo	10:55	98	
	16:55		-126
	23:11	99	
10	5:18		-132
do	11:24	104	
	17:40		-129
	23:48	98	
11	5:50		-133
vr	12:05	109	
	18:16		-131
12	0:29	95	
za	6:26		-133
	12:45	110	
	18:55		-132
13	1:06	91	
zo	6:56		-133
	13:15	110	
	19:26		-132
14	1:46	85	
ma	7:26		-131
	13:56	109	
	20:00		-131
15	2:26	79	
di	7:58		-128
	14:25	108	

JULI

		HW	LW
1	4:15	76	
do	9:52		-127
	16:20	115	
	22:36		-129
2	5:05	71	
vr	10:45		-117
	17:05	106	
	23:26		-118
3	6:01	67	
za	11:36		-107
	18:04	98	
4	0:18		-109
zo	6:49	67	
	12:35		-99
	19:04	92	
5	1:26		-105
ma	7:48	71	
	13:45		-97
	20:14	89	
6	2:20		-107
di	8:49	79	
	14:45		-101
	21:04	90	
7	3:16		-111
wo	9:45	89	
	15:46		-107
	22:05	92	
8	4:02		-116
do	10:32	99	
	16:35		-113
	22:48	94	
9	4:55		-119
vr	11:05	107	
	17:21		-119
	23:25	96	
10	5:35		-122
za	11:45	113	
	17:55		-123
11	0:10	96	
zo	6:10		-125
	12:33	116	
	18:41		-128
12	0:55	94	
ma	6:45		-127
	13:00	119	
	19:20		-131
13	1:35	91	
di	7:25		-127
	13:35	120	
	20:00		-132
14	2:15	88	
wo	7:54		-126
	14:21	121	
	20:36		-131
15	2:55	84	
do	8:36		-125
	15:01	120	
	21:16		-129
16	3:35	80	
vr	9:25		-122
	15:45	117	
	22:01		-127
17	4:25	76	
za	10:06		-119
	16:35	113	
	22:46		-123
18	5:15	74	
zo	11:00		-116
	17:30	108	
	23:46		-119
19	6:15	74	
ma	12:06		-111
	18:35	103	
20	0:50		-116
di	7:28	78	
	13:16		-111
	19:55	101	
21	2:00		-116
wo	8:30	89	
	14:30		-116
	20:55	103	
22	3:05		-119
do	9:35	102	
	15:40		-124
	22:16	107	
23	4:09		-122
vr	10:41	115	
	16:55		-132
	23:16	109	
24	5:15		-125
za	11:30	126	
	17:56		-140
25	0:04	108	
zo	6:11		-129
	12:20	133	
	18:46		-146
26	1:06	105	
ma	6:56		-132
	13:05	136	
	19:31		-148
27	1:50	101	
di	7:37		-135
	13:50	136	
	20:10		-147
28	2:36	95	
wo	8:15		-137
	14:30	132	
	20:49		-143

Het Getij

MEER GETIJDENTABELLEN? BEKIJK ONZE SCHIER APP

29	0:40	126	
do	6:55		-160
	13:10	112	
	19:11		-164
30	1:26	120	
vr	7:35		-156
	13:46	113	
	19:56		-164

MEI

		HW	LW
1	2:12	110	
za	8:15		-149
	14:26	113	
	20:41		-160
2	2:55	98	
zo	8:55		-139
	15:10	110	
	21:26		-150
3	3:45	84	
ma	9:40		-126
	16:06	104	
	22:25		-136
4	4:45	71	
di	10:36		-110
	16:55	98	
	23:26		-123
5	6:05	63	
wo	11:45		-98
	18:15	95	
6	0:40		-119
do	7:19	62	
	13:05		-98
	19:35	97	
7	2:00		-126
vr	8:35	70	
	14:20		-110
	20:45	103	
8	3:00		-136
za	9:46	79	
	15:25		-122
	21:45	108	
9	3:55		-142
zo	10:25	86	
	16:16		-130
	22:25	109	
10	4:36		-143
ma	11:06	90	
	16:56		-134
	23:06	108	
11	5:16		-141
di	11:32	95	
	17:30		-137
	23:35	107</	

Heerlijk genieten op Landal Vitamaris

Gratis
opgemaakte
bedden bij
aankomst

- Ca. 1 km van het strand gelegen
- 62 comfortabele appartementen, waarvan 16 luxueus en modern
- Overdekt zwembad met peuterbad*
- Gratis wellnessruimte met sauna's, Turks stoombad en relaxruimte*
- Beauty- en massagesalon*
- Snelbruiner
- Speeltuin, airtrampoline en kinderspeelhoek
- Fun & Entertainment-programma in samenwerking met het Schiermonnikoger recreatieteam (tijdens de Nederlandse schoolvakanties)
- Fietsverhuur
- Gratis busvervoer van haven naar complex en v.v.

Landal Vitamaris
Badweg 53
9166 NE Schiermonnikoog
www.landal.nl/vitamaris

*Alleen toegankelijk voor gasten van Landal Vitamaris.

Looking for unique
spectacular expeditions in
Unesco World Heritage?
Live Life Waddensea?
Our most beautiful place
in the Netherlands?
Come join us!

Jelle Bos

BELEEF LAUWERSOOG

Free parking at Lauwersoog | Call us at +31 (0)519 349133 | follow us at twitter @lauwersoognl
FB Beleef Lauwersoog | www.beleef-lauwersoog.nl